

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ DERGİSİ

EKİM 2020 SAYI 54

ÜCRETSİZDİR ISSN 1307 - 6604

CUMHURİYET BAYRAMI

— KUTLU OLSUN —

edding yeniden
dolunma sistemini
kaydedin

edding

Her bir dolunum ile
çalışmaya devam ederim.
Çünkü yapabiliyim.

çevreye duyarlı

kolay ve temiz kullanım

ekonomik

[/eddingTR](https://www.facebook.com/eddingTR)

[/edding_tr](https://www.instagram.com/edding_tr)

edding.com

BAŞKANDAN

Değerli Dostlarım,

Yeni bir öğretim yılına girerken, sizlere ve sevgili öğrencilerimize, sağlık, başarı ve mutluluklar getirmesini yürekten diliyorum. Okullarımızın, yaz tatili boyunca yüz yüze eğitime hazırlanmak için yaptığı yatırımlar ve özverili çalışmaları sonucu, öğrencilerimizin okullarında güvenle ve huzurla eğitimlerine devam edeceğine inancımız tamdır.

Türk Milli Eğitimine önemli katkılar sağlayan özel okullarımızın, geleceğimizi emanet edeceğimiz gençlerimizi, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği hedefler doğrultusunda sorumluluk sahibi, kendine güvenen, üretken gençler olarak yetiştirmeyi hedef edindiğini ve başarılı eğitim uygulamalarıyla eğitim sistemimize öncülük ettiklerini bilmenin haklı gururuyla, yeni eğitim-öğretim yılının sektörümüz için hayırlı olmasını diliyorum, bu zorlu süreci birlik ve beraberlik içinde atlatacağımıza inanıyorum.

Koronavirüs salgını nedeniyle birçok sektör gibi yaşadığımız finansal sıkıntılara rağmen, ciddi teknolojik altyapılarla öğrencilerine destek veren özel okullarımıza ve fedakâr öğretmenlerimize sektörüm ve yönetim kurulum adına bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Böylesine zorlu bir dönemde özel okullarımız; çok başarılı uzaktan öğretim çalışmalarıyla öğrencilerimizin eğitimlerinin aksatılmaması için üzerlerine düşen görevi en iyi şekilde yapmış ve takdir toplamışlardır.

Derneğimiz, pandeminin ülkemizde başladığı 16 Mart 2020 tarihinden bu yana özel okullarımızın sorunlarının çözümü için Bakanlığımızla görüşmelerini gerek ziyaretlerle gerekse online toplantılarla devam ettirmiş ve sektörümüzü rahatlatacak tedbirlerin alınmasına imkan sağlamıştır.

Bilindiği gibi Cumhurbaşkanlığımızın 30 Ağustos 2020 tarihli Kararnamesi ile Özel Öğretim Kurumlarının eğitim ücretlerindeki KDV oranı %8'den %1'e düşürülmüştür. Türkiye Özel Okullar Derneği olarak değerli velilerimize destek olmak adına uzun zamandır talep ettiğimiz KDV indiriminin gerçekleşmesini sağlayan başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Sayın Hazine ve Maliye Bakanımıza ve Sayın Milli Eğitim Bakanımıza şükranlarımızı arz ediyoruz.

Yeni öğretim yılıyla birlikte Derneğimizin akademik çalışmalarına yaşanan pandemi nedeniyle bir süre ara vermek durumunda olduğumuzu ve her yıl Aralık ayında düzenlenen Temel Eğitim Sempozyumumuzun bu yıl ertelendiğini de belirtmek istiyorum. Ayrıca Derneğimizin 70. yılında 20.sini düzenleyeceğimiz Antalya Sempozyumumuzla ilgili olarak bu yıl hangi tarihte düzenleneceğine ilişkin görüşmelerimiz devam etmekte olup, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu tarafından yapılan açıklamalar yakından takip edilmektedir. Toplum sağlığının önceliği nedeniyle gelişmelerle ilgili sizleri ayrıca bilgilendiriyor olacağız.

Ekim 2020 Yılı 13 Sayı 54

Türkiye Özel Okullar Derneği Dergisi

ISSN 1307 - 6604

Sahibi

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi Adına
F. Nurullah DAL

Yazı İşleri Müdürü

Mina AKCEN

Yayın Kurulu

F. Nurullah DAL
Zafer ÖZTÜRK
Saim MERAL
Mina AKCEN
Nigar EVGİN
Erdoğan BOZDEMİR
Mehmet YÜKSEL
Hüma ÇOBANOĞLU
Nesrin MERAL

Akademik Kurul

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Ayhan AYDIN
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN
MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Ebru Aktan ACAR
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Soner YILDIRIM
ODTÜ, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
Dr. Jale ONUR
Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Yazı İşleri Sorumlusu

Nalan TUĞ

Tasarım

Süleyman GÖRAL

Baskı

Everest Basım Rekl. ve Matb. Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sit. 5. Kat F Blok
No:3 NF7 Zeytinburnu / İstanbul
0 (212) 434 51 34 info@everestbasim.com

Dağıtım

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi
Tel. : 0212 249 00 00 (pbx) Faks : 0212 249 00 10
Web : www.tozok.org.tr E-mail : info@tozok.org.tr
Adres : İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi
No: 142 Kat: 5 Beyoğlu/ İSTANBUL

Türkiye’de yabancı dil eğitiminin kalitesinin artırılması için Avrupa Birliği ülkeleri ile ortak çalışma yapmak amacıyla Derneğimiz tarafından başlatılan ve AB tarafından finanse edilen ‘Erken ve Genç Yaşlardaki Yabancı Dil Öğretiminde Daha İyi Yöntemler İçin Diyalog (DiaLingua)’ başlıklı projemizin öğretmen raporları, çalışmalar ve gözlemlerin analizi sonucunda uzman akademisyenlerin katkısıyla “En İyi Yöntemler Kitabı, Karşılaştırma Raporu ve Sürdürülebilir Stratejik Plan” yazılmıştır. Bu değerli kaynakların basımından sonra üyemiz olan özel okullar ve resmi okullarla paylaşılması planlanmaktadır. Ayrıca online ortamda tüm paydaşların ücretsiz erişimine açılacaktır.

Projemizin kapanış toplantısını 28 Eylül 2020 tarihinde Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Mustafa Safran’ın ve Dışişleri Bakanlığı, AB Başkanlığı, Mali İş birliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Sayın Bülent Özcan’ın açılış konuşmaları ile online platformda değerli öğretmenlerimizin yoğun ilgisi ile gerçekleştirdiğimizi de belirtmek istiyorum. Çalışmalarımıza gösterdikleri ilgi için Sayın Safran’a, Sayın Özcan’a, konuşmacılarımıza, proje ortağımız ECNAIS’e ve öğretmenlerimize teşekkür ediyorum.

DiaLingua projemizin bitiminden sonra da aktif olacak www.dialingua.eu web sitemize tüm eğitim gönüllülerinin yorumları ve önerileriyle katkılarının devam etmesi yabancı dil eğitiminde en güncel metotların yaygınlaştırılması açısından değerli olacaktır.

Sözlerime son verirken, eğitime gönül vermiş siz kıymetli dostlarımin ve ulusumuzun “29 Ekim Cumhuriyet Bayramı” nı kutluyor, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü saygı ve minnetle anıyoruz.

Saygılarımla

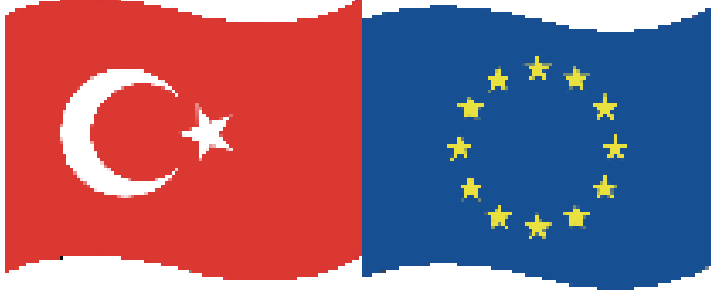
F. Nurullah DAL

Türkiye Özel Okullar Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

- 6** **DIALINGUA**
KAPANIŞ SERAMONİSİ
- 8** **Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN**
Öğrenciye Mektup: Şimdi Öğrenci Olma Zamanı
- 11** **Prof. Dr. Soner YILDIRIM**
Online Öğretime Bir de Böyle Bakın
- 16** **Yans ERASLAN**
Pandemi Döneminde Özel Okullar ve Eğitim Ekonomisi
- 20** **Doç. Dr. Özgül POLAT**
Çocuğun Okula Uyum Yolculuğu
- 25** **Sevinç ATABAY**
Uzaktan Öğrenme Nedir? Ne Değildir?
- 27** **Zafer ÖZTÜRK**
Kurtuluş Mücadelesinden Cumhuriyete Öğretmen
- 30** **Nesrin MERAL**
Uzaktan Öğretim Döneminde Ailelere Tavsiyeler
- 32** **SMMM. Lütfi GÜLBENK**
Eğitim Hizmetlerinde Değişen KDV Oranları
- 36** **Lara ÖZER**
21. Yüzyılda Eğitim ve Teknolojinin Ayrılmaz Bütünlüğü
- 39** **Seval ORAK - Dr. Adem ÇİLEK**
Tasarım - Beceri Atölyeleri İçin Bütünleşik İçerik:
Anadolu Çocuk Oyunları Destekli Stem Ders Tasarımı
- 44** **Büşra EDİŞ**
Çocukların Zihinlerindeki Pandemi Notları
- 46** **Emir BORU**
Pandemi Döneminde Okul Öncesi Çağı Çocukları,
Ebeveynleri ve Öğretmenler
- 49** **Dr. Jale ONUR**
Pandemi Sürecinde Uluslararası Programlar
- 56** **Erhan Ali YILMAZ**
Tüm Dünyada Hızla Yaygınlaşan Mindfulness Nedir?

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finansa edilmektedir.

The project is funded by the European Union.

ERKEN VE GENÇ YAŞLARDAKİ YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DAHA İYİ YÖNTEMLER İÇİN DİYALOG

Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) ve Avrupa Özel Okullar Ulusal Dernekleri Konseyi (ECNAIS) iş birliğiyle yürütölen, Avrupa Birliği tarafından Beşinci Sivil Toplum Diyaloğu Hibe Programı kapsamında desteklenen projemiz **“DiaLingua – Yabancı Dil Eğitiminde Daha İyİ Yöntemler İÇin Diyalog”** Eylül sonu itibariyle sona erdi. Bununla birlikte gerçekleştirilen en son etkinliklerinden birisi olan kısa animasyon filmi ile DiaLingua projemiz okul koridorlarında canlılığını sürdürmeye devam edecek. Kısa animasyon filminde işlenen proje hedefleriyle öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve eğitimin tüm aktörleri için yabancı dil eğitiminde diyaloğuğun önemine vurgu yapılıyor. Bir yandan günümüz pandemi şartlarını da göz ardı etmeyen projemiz, Kovid19 önlemlerinin önemine de kısa animasyon filminde vurgu yapıyor.

DiaLingua projesinin kapanış seremonisi, 28 Eylül 2020 tarihinde online olarak (zoom üzerinden) gerçekleştirildi. Etkinliğin açılış konuşmalarında Milli Eğitim Bakanı Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Mustafa Safran ve Dışışleri Bakanlığı, AB İşleri Başkanlığı, Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Sayın Bülent Özcan katılımcılara hitap ettiler. Projemize benzer diyaloğuğun artırılması ve sosyal şartların geliştirilmesi adına bu tarz projelerin çoğalarak artması ve desteklenmesi gerektiğine vurgu yaptılar. TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Nurullah Dal kapanış etkinliklerinden sonra ‘AB desteğiyle birlikte daha büyük kitlelere ulaşabilme şansını elde ettiğimiz DiaLingua Projemiz sayesinde Türkiye’nin AB ile uyum sürecinde mihenk taşlarından biri olan dil meselesine vurgu yapıldı ve buna bağlı olarak yabancı dil eğitimi kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar başarıyla sonuçlandırıldı. Kapanış Seremonisi aslında bir bitişı değil, yabancı dil eğitimini kalitesinin artırılması ve öğretmenlerin mobilize olma olanaklarının artırılması için yeni ortaklıklar kurmamız için bir başlangıcı ifade ediyor’ açıklamalarında bulundu.

DiaLingua Projesi Çıktılarına Hızlı Bir Bakış;

- 2019 yılının Nisan ayında başlayan projemizin TED Rönesans Koleji'nde 591 kişinin katılımıyla **Açılış Seremonisi** gerçekleştirildi.
- AB ve Türkiye'den eğitim profesyonelleri ve dil öğretmenlerinin katılımlarıyla 3 farklı AB ülkesinde (Prag-Çek Cumhuriyeti, Helsinki-Finlandiya, İstanbul Lizbon-Portekiz) ve Türkiye'deki 2 farklı kentte (İstanbul ve Adana) toplamda **5 İnceleme Ziyareti** ve **Çalışma Atölyeleri** düzenlendi.
- Ocak 2020'de İstanbul'da tüm çıktıların analiz edildiği **İstanbul Final Çalıştayı**'nda eğitim profesyonelleri, akademisyenler ve öğretmenler çalıştay oturumları boyunca yabancı dil eğitim metotları, AB & Türkiye uygulama pratikleri hakkında tartışmalar ve analizler yaptılar.
- Projemiz, 29-31 Ocak 2020 tarihlerinde Antalya Kaya Palazzo Otelde gerçekleştirilen 19. Eğitim Sempozyumu'nda **'Yabancı Dil Eğitiminin Önemi Zirvesi'** ile yerini aldı. Zirve boyunca tüm katılımcılarla proje faaliyetleri, amaçları ve çıktıları hakkında sunumlar yapıldı. T.C. Dış İşleri Bakanlığı, AB Başkanlığı değerli temsilcileri ve uzmanları, katılımcılara AB Programları ve hibe olanakları hakkında bilgiler verdiler. Bunun yanı sıra stant etkinlikleri boyunca fuaye alanında hem DiaLingua Projesi hem de AB Başkanlığı – Sivil Toplum Diyaloğu Programı tarafından ilgililerle birebir bilgi ve deneyim paylaşımı yapıldı.
- Öğretmen raporları, çalışmalar ve gözlemlerin analizi sonucunda uzman akademisyenlerin katkısıyla **En İyi Yöntemler Kitabı, Karşılaştırma Raporu** ve **Stratejik Plan** yazılmış ve 3000 adet olarak basılan el kitabımız üye özel okullar ve resmi okullarla paylaşılmıştır. Bu çıktılar online olarak web sitemizde www.dialingua.eu bulunabilir ve ücretsiz olarak ilgililer tarafından kullanılabilir.
- Kovid19 gündemini de göz önünde bulundurarak yabancı dil eğitiminin önemini öğrencilere aşılama hedefleyen bir **Kısa Animasyon Film**i hazırlandı ve okullarla, öğrencilere gösterim yapılması için paylaşıldı. Bu çalışmamıza web sitemizden online olarak erişim mevcuttur.
- Kovid19 önlemleriyle uyumlu olarak **Kapanış Seremonisi** 28 Eylül 2020 tarihinde gerçekleştirildi.

DiaLingua Projesi, www.dialingua.eu adresinde yer alan forum bölümünde üye okullarımız ve diğer tüm resmi okullarımızdan eğitim profesyonelleri ve öğretmenlerin yorumlar yapması, tartışılan konulara önerilerde bulunması ve yabancı dil öğrenimi alanında metotları paylaşarak katkıda bulunması, projenin sürdürülebilir olması ve yaygınlaştırılması için büyük önem arz etmektedir. Proje bitiminden sonra da aktif olacak websitemize tüm eğitim gönüllülerinin yorumları ve önerileriyle katkılarının devam etmesi yabancı dil eğitiminde en güncel metotların yaygınlaştırılması açısından değerli olacaktır.

Öğrenciye Mektup: ŞİMDİ ÖĞRENCİ OLMA ZAMANI

Prof. İrfan ERDOĞAN

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Öğretim Üyesi

Bütün dünyanın ve herkesin maruz kaldığı salgın tabii ki seni de etkiledi. Öğrenim gördüğün okulun kapanmak zorunda kaldı. Yetkililer ayrı kaldığın okulunun tekrar açılması için uğraştı ama salgın devam ettiği için bu mümkün olmadı. Öyle görünüyor ki; bir müddet daha kapalı kalacak. Ama eninde sonunda tekrar okuluna kavuşacaksın.

Okuluna tekrar devam edeceğin günlere kadar eğitiminin eksik kalacağı yönünde bir duygu yaşamamalısın. Çünkü okulların kapalı kalacağı günlerde öğrenmek ve gelişmek adına yeni fırsatlar yakalayabilirsin.

Şimdi kendinle baş başasın. Kendi var oluşunu kendi başına gerçekleştirme şansına sahipsin. Sana eskisi gibi öğreten birisi olmayacak. Ama sen yine öğreneceksin. Kendi kendine öğreteceksin. Kendi kendinin öğrencisi olacaksın. Bu şekilde öğrenme yolculuğun devam edecek.

Başkaları tarafından belirlenen sınırlar çerçevesinde öğrencilik yapmayacaksın. Kendinden yola çıkarak keşfedeceksin ve öğreneceksin. Kendi öğrenme yolculuğunun öznesi olacaksın. Yani sen başlatacaksın sen bitireceksin.

Kitap, makale, hikâye ne türden olursa olsun fark etmez bir eseri ikinci defa okumayı deneyebilirsin.

Bu gerçekleşirse şayet daha çok derinleşirsin.

Daha iyi, daha çok ve daha anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilirsin.

Öncelikle bilmelisin ki; yeni dönemde daha özgür olacaksın. Günlerini ve saatlerini daha özgürce programlayabileceksin. Okuldayken ağırlıklı olarak sana söylenenleri yapmaktaydın. Yani senin için hazırlanmış olan bir çerçeve içinde yol almaktaydın. Bir anlamda kendi belirlediğin değil başkalarının belirlediği bir sistem dâhilinde var olmaktaydın.

Şimdi hayatın daha çok içindesin. Bu sana belirli tecrübeleri yaşamak için bir fırsat sunabilir. Yaşayacağın tecrübeler yeni edineceğin bilgilerin kaynağı olabilir. Bu yüzden tecrübelerini okuldaki herhangi bir dersin yerini tutan bir faaliyet olarak görebilirsin. Yaşayacağın tecrübelerle daha kalıcı, anlamlı ve dayanaklı bilgiler edinebileceğine inan.

Okuldan ayrı kalacağın zaman zarfında çeşitli alanlarda başlangıçlar yapabilirsin. Aynı

şekilde sona erdirdiğin yani bitirdiğin şeyler de olabilir. Olmaması gereken iki arada bir derede kalmaktır; yani ne bir şeye başlamamak ne de bir şeyin sonuna varmamış olmaktır. Şimdi bir şeyler yapmaya başlayabilirsin. Aynı şekilde yeni başlayacağın veya daha önceden başladığın bir çalışmayı da sonuçlandırabilirsin.

Okuldayken sürdürdüğün öğrenme yolculuğun hep aşamalı bir şekilde ünitelere ve kademelere ayrılarak gerçekleşmekteydi. Bu şekilde sen de senin için belirlenen, belirlenen zaman içinde, belirlenen miktarda öğrenmekteydin. Bazen hızlı öğrenmekteydin ama bir üst üniteyi veya sınıfı beklemek zorunda kalmaktaydın. Bazen de farklı ve yeni bir şeyleri merak etmekteydin ama program gereği yine ileri tarihteki bir dersi veya bir üst sınıfa geçmeyi beklemekteydin. Bazen de bazı konuları tam olarak öğrenemediğin halde ilerleyen zaman akışı gereği eksik kalarak ilerlemekteydin. Her bir dersi programdaki ders sırasına göre görmekteydin. Günlerin ve saatlerin aldığı derslere göre parçalanmış bir şekilde programlanmıştı.

Okuldan uzak kalacağın bu günlerde öğrenirken beklemek ve ertelemek durumunda kalmayacaksın. Bilmek, kavramak ve anlamak istediğin konuları farklı derslerle ilişkili olsa bile zihninde oluşan bağlantılar sayesinde toplu bir şekilde öğrenebileceksin.

Ayrıca bir şeyleri öğrenmenin sırası zihninde oluşan yapıya dayalı olarak kendi istek ve arzuna belirlenmiş olacak. Bugün bir dersi yarın da başka bir dersi çalışmak için kendini zorlamayacaksın. Bir şeyi sırası geldiğini hissettiğin anda öğrenmekten çekinmeyeceksin.

Şimdi daha özgür bir şekilde okuyabilme imkânın olacak. Okumak denince akla genellikle yeni şeylerin okunması ve yeni şeylerin öğrenilmesi gelir. Oysa daha önceden okuduğun bazı eserleri tekrar okuyabilirsin. Şimdiye kadar belki de ikinci defa okuduğun bir eser olmamıştır. Kitap, makale, hikâye ne türden olursa olsun fark etmez bir eseri ikinci defa okumayı deneyebilirsin. Bu gerçekleşirse şayet daha çok derinleşirsin. Okuduğun konuyla daha çok içselleşir ve bütünleşirsin. Her okuduğunda yeni çıkarımlar yapabilirsin, daha önceden hiç kurmadığın bağlantıları kurabilirsin. Unutma

ki aynı kitabı tekrar okuyarak olgunlaşırın, ustalaşırın ve bilgeleşirsin.

Yaparak ve yaşayarak öğrenmek önemlidir.

Okuldan ayrı kalacağın bu günlerde yapmak ve yaşamak için daha çok fırsatın olabilir. Hayata dair yaşadığın her anın gerçek anlamda öğrenmek için bir fırsat olduğunu unutma. Bu nedenle ne ve nasıl olursa olsun yaşantılarını birer ders gibi gör ve değerlendir.

Okuldayken belki yeterince oynayamadın. Unutma ki oyun yaşamın kendisidir. İnsan oynayarak farkında olduğu ve olmadığı çok şey öğrenir.

Bu nedenle şartların elverdiği ölçüde oynayabildiğin kadar oyna.

Unutma ki mensubu olduğun bir toplum, millet ve devlet vardır. İçinde yaşadığın topluma, millete ve devlete dair sahip olduğun bağlılık duygusu senin için ahlaki bir vazifedir. Bunun için kendini, milletini, vatanını ve devletini tanımalısın. Bu manada tarihini ve kültürünü de araştırıp öğrenmelisin.

Yalnız değilsin. Kendine güvenmelisin. Ailen, içinde yaşadığın toplum ve mensubu olduğun devlet senin için her türlü çabayı sergilemektedir. Yükseköğretim kurumları ve Millî Eğitim Bakanlığı yetişmen ve gelişmen için büyük gayret içindedir. Ancak yine de seni en iyi geliştirecek ve yetiştirecek kişinin sen olduğunu unutma.

Şundan emin olabilirsin ki; okulların kapanmasıyla öğrenciliğin kesintiye uğramadı; bilakis devam ediyor.

Yine öğreneceksin, yine keşfedeceksin. Kim bilir belki de daha iyi bir öğrenci olacaksın...

Bu duygularla esenlikler diliyorum...

KÄRCHER

OKULUM YENİDEN MÜKEMMEL!

**%20'DEN
BAŞLAYAN
İNDİRİMLİ
FİYATLAR**

**Okullara özel avantajlı fiyatlardan yararlanmak ve detaylı bilgi için
0850 288 30 00 numaralı Müşteri Destek Hattımız ile iletişime geçiniz.**

Okulların her türlü temizlik ihtiyaçlarına yönelik, geniş ürün gamına sahip Kärcher; zemin temizleme makinelerinden buharlı temizlik makinelerine, ıslak kuru elektrik süpürgelerinden cam ve yüzey temizlik makinelerine kadar Alman mühendisliği ve teknolojisi ile üretilmiş temizlik makineleri ile çözüm oluyor.

Ayrıntılı fiyatlar hakkında sorularınız için, 21.10.2020 tarihine kadar geçerlidir. Kärcher Servis Tic. A.Ş. aracılığıyla iletişime geçebilirsiniz. Detaylı bilgi için 0850 288 30 00 numaralı Müşteri Destek Hattımız ile iletişime geçebilirsiniz veya www.karcher.com.tr adresinden bilgi alabilirsiniz.

Online Öğretime

BİR DE BÖYLE BAKIN

Prof. Dr. Soner YILDIRIM
ODTÜ Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi

“Bütün insanlar doğaları gereği bilmek isterler.” Bu saptama Yunanlı filozof Aristoteles’in Metafizik adlı kitabının ilk cümlesidir ve insanın öğrenme güdüsünü anlatan en güzel ifadelerden biridir. Modern insan diğer canlılara kıyasla fiziksel bir üstünlüğü olmadığı halde öğrenebilme ve hafıza oluşturabilme özelliği sayesinde yeryüzünde bütün canlılara üstünlük kurabilmiştir. Unutulmamalıdır ki öğrenme ve hafıza oluşturma biz modern insan için hayatta kalmanın en güçlü mekanizmadır.

Mart ayında pandemi ile birlikte bütün okulları kapatmak zorunda kaldık. Hatta 1 hafta gibi çok kısa bir sürede uzaktan öğretim yapmaya başladık. Aslında II. Dünya Savaşından bu yana böyle bir felaket yaşamamıştık. Bu krizi hem MEB hem de özel okulların birçoğu başarıyla yönettiler. Bu kadar kısa sürede MEB EBA TV kanallarını yayına başlatarak Türkiye genelindeki yaklaşık 18 milyon öğrenciye ulaşmaya çalıştı. Özel okullar da teknoloji altyapılarına uygun olarak canlı dersleri ve eş zamanlı olmayan öğretim etkinliklerini başlattılar. Acil uzaktan öğretimin şoku ilk birkaç haftada atlatıldıktan sonra eğitim kurumları “etkili uzaktan öğretim nasıl yapılır” gerçeği ile yüzleşmek zorunda kaldılar. Çünkü istediğiniz kadar en yeni en pahalı teknolojik altyapıyı da kursanız bu ancak uzaktan öğretimin ilk koşulu olan “erişim” problemini çözebilir. Peki ama esas problem “öğretim” nasıl başarılabacaktı?

İster uzaktan ister yüz yüze olsun öğrenmenin ana ilkeleri aslında çok da değişmiyor. İsterseniz bu ilkeleri bir göz atalım.

1. Beynimiz görselleri sever. Görseller beynimizde diğer bilgi türlerine göre çok daha hızlı işlenir.
2. Beynimiz çoklu tekrar sayesinde öğrenir. Yani öğrenci bir sefer görme ya da bir sefer duyma ile öğrenmeyi başaramaz. Belli zaman aralıkları ile yapacağı zihinsel tekrarlar öğrenmeyi sağlar.
3. Öğrenme yaşantılarının hafızaya dönüşmesinde duyguların katkısı çok fazladır. Çoğu zaman olumlu bazen de olumsuz duygular ile eşleşen öğrenme yaşantıları beyinde daha kolay kodlanır ve hatırlanır.
4. Ön bilgiler yeni bilgilerin öğrenilmesinde çok belirleyicidir. Çünkü beynimiz yeni öğrendiklerimizi beynimizde hali hazırda var olan bilişsel şemalara eklemeler.
5. Temelde beynimiz öğrenme esnasında şu üç aşamada işlem yapar: 1-GRUPLAR 2-İLİŞKİLENDİRİR ve 3-TEKRAR yoluyla hafıza oluşturur.
6. Beynim vücut ağırlığımızın %2’lik kısmına denk gelse de vücudun enerjisinin ve oksijenin yaklaşık %20’lik kısmını tek başına tüketir. Bu nedenle dengeli beslenme ve düzenli egzersiz öğrenmeyi olumlu destekler.
7. Düzenli ve yeterli uyku hafızanın oluşmasında çok önemli rol oynar.

Oğrenme Döngüsü:

Oğrenme esnasında içsel motivasyonun önemini kabul etmeyen hemen hemen hiçbir eğitimci yoktur. Peki ama içsel motivasyon nasıl sağlanabilir. İsteseniz benim "öğrenme döngüsü" dediğim bu sürece inceleyelim.

Figür 1. Öğrenme Döngüsü

İçsel motivasyonun harekete geçirilmesinde öğrencinin **öz yeterlilik algısı** önemli rol oynar. Diğer bir değişle öğrenci anlayabildiği ve başarabileceğine inandığı konuları öğrenmek için çaba harcar. Yani öğrenmede başarıyı başarısızlık da başarısızlığı besler. Öz yeterlilik algısı yüksek olan öğrenciler içsel olarak daha kısa sürede **motive olurlar** ve bu içsel motivasyon öğrencilerin öğrenme ortamına ve etkinliklerine hem bilişsel hem de fiziksel **katılımlarını artırır**. Böylece öğrenciler yeni konuları daha kolay ve daha kısa sürede öğrenirler. Öğrenmenin gerçekleşmesi öğrencilerin öz yeterlilik algılarını besler ve bu döngü bu şekilde devam eder.

Öğretim Döngüsü:

Öğrenmenin bu döngüsünden sonra şimdide öğretimin döngüsünü inceleyelim. Öğretim döngüsü aslında öğrenme döngüsü üzerine kurulmuş, zihinsel olarak bilginin nasıl işlendiğine karşılık gelen bir döngüdür. Bende bu bilişsel şemanın oluşmasındaki en önemli kişi Michigan State Üniversitesinde yüksek lisansımı yaparken "Öğretim Tasarımı" derslerini aldığım Prof. Dr. Stephen Yelon olmuştur. Stephen Yelon öğretim tasarımı alanında kuramsal altyapı ile uygulamayı en iyi birleştiren akademisyenlerdendir. Onun 1995 yılında Allyn & Bacon yayınevi tarafından basılan "Powerfull Principles of Instruction" kitabının hala bu alandaki önemli kaynaklardan birisi olduğunu düşünüyorum.

Öğretim aslında 3 evrede başarılı bir etkinliktir: 1-Öğretime Hazırlık evresi, 2-Öğretim Evresi ve 3-Öğretim Sonrası evre. Bu evrelerin her biri her bir anlamlı konu bütününde ya da ünitenin öğretiminde başarılı olması gereken evrelerdir.

Öğretim döngüsü öğrencilerin halihazırdaki bilgileri ile yeni konuların ilişkisini gösteren ve öğrenilecek konuyu öğrenci yaşantısı açısından anlamlı hale getirecek bir **Giriş** etkinliği ile başlar. Yeni konunun **Açıklanması**, benzerlikler ve farklılar üzerinden örneklendirilmesi konunun var olan bilişsel ağlarla ilişkilendirilmesini sağlar. **Bilişsel Modelleme** benim en çok önemseydiğim etkinliklerin başında gelir. Öğretmenin o konuda nasıl düşündüğünü öğrencilerine modellemesi öğrencilerin konuyu anlamlı şekilde zihinsel süreçlerinde yapılandırılmalarına yardımcı olur. Bilişsel modelmeden sonra öğrencinin bilişsel **Uygulama** yapması ve bu uygulamaya **Dönüt** alması uygulamanın etkisini artıracaktır. En sonunda konu ile ilgili bütün ana noktaların anlamlı bir yapı ile tekrar sunulması ve Özetlenmesi **öğretim döngüsünün tamamlanması için gereklidir**.

Figür 2. Öğretim Döngüsü (Öğretim Evresi)

Online Öğretimde Ne fark Ediyor?

Online öğretimde yüz yüze eğitimde olduğu gibi öğretim döngüsü ve öğrenme döngüsü çok da bir farklılık göstermiyor aslında. Öğretim döngüsündeki öğretme etkinlikleri senkron (eşzamanlı) ya da asenkron (eş zamanlı olmayan) etkinlikler ile başarılabiliyor. Online öğretimde senkron ya da asenkron etkinlikler arasında yaptığımız tercihler öğrencilerin yaş gruplarından ve öğrettiğimiz konunun doğasından çok etkileniyor. O yüzden bu tür tercihlerimizi gerçekçi rasyoneller üzerinden yapmamız gerekiyor. Online öğretim için tasarım ilkelerini başka bir yazımda sizinle paylaşmak isterim. Bu yazımda ise online öğretim ile ilgili şu temel ilkeleri sizinle paylaşıyorum.

1. Online öğretim özellikle yetişkinlerde daha etkili kullanılacak bir öğretim yöntemidir. Özellikle kendi öğrenme ihtiyacının farkında olan ve bunu talep eden bireylerde online öğretim gayet etkili bir yöntemdir. O yüzden Lise öğrencilerinin bu etkinliklerden daha fazla faydalanmasını ve bu ortamı daha etkili kullanmalarını beklemek gerçekçi olacaktır.
2. **Özellikle okulöncesi ve ilköğretimin ilk 2 yılında senkron dersler öğrencinin okul ve arkadaşları ile sosyal ve duygusal bağ kurmaları için çok önemlidir. Bu yaşlarda bilişsel gelişimden daha önemlisi çocukların sosyal ve ruhsal gelişimleridir. Bu gerçekten hareketle bu yaş grupları için tasarlanan senkron etkinlikler çocukların sosyalleşmesini ve duygusal gelişimlerini hedeflemelidir.**
3. Online öğrenme ortamlarında hem öğrenme hem de öğretme daha uzun süre alır. Bu nedenle Online öğretim az konu ve çok tekrar ilkesi üzerinden tasarlanır. Unutmayın, yüz yüze eğitimde 1 haftada işlediğiniz bir konu online öğretimde birkaç hafta sürebilir. Bu nedenle eğitim programındaki konuların ve kazanımların mutlaka sadeleştirilmesi gerekir. Bu hali ile bu eğitim programlarının online ortamda başarılı olma şansı yoktur.
4. Online öğretim ortamları, özellikle senkron dersler hem öğrencilerin hem de öğretmenin bilişsel yükünü artırmakta hatta öğrenci ve öğretmenlerin sınıfta eriştikleri bilişsel yorgunluğu online ortamlarda 3 kat daha hızlı erişmelerine neden olmaktadır. Bu nedenle günlük ekran başı canlı derslerin saatleri bu gerçek gözetilerek belirlenmelidir.
5. Online öğretimin başarısı büyük oranda "Etkileşim" ve "Geri Bildirim" etkinliklerinin kalitesine bağlıdır. Bu iki alanda öğretmen yeterliliklerinin artırılması online öğretimin etkinliğini artırmada kritik öneme sahiptir.

6. Online öğretimde David Ausubel tarafından kuramsallaştırılan “Anlamli Öğrenme” (Meaningful Learning) kuramını tekrar okumanızı tavsiye ederim. Bu kuram aslında oldukça detaylandırılmış ve karmaşık bir kuramdır. Ama tek bir kelime ile özetlemem gerekirse “Öğreneceğimiz yeni konu konular halihazırda bildiklerimiz ile ya ilişkilidir ya da onların türevidir.” Ausubel, ön bilgilerimizin yeni öğrenileceğimiz konular üzerindeki etkisine defalarca vurgu yapmıştır. Ön bilgiler ile yeni konular arasında kurulacak anlamli bağlar aslında öğrenmenin kalitesi ve miktarı üzerinde oldukça belirleyicidir. Bu anlamli bağların kurulmasında ise “Ön Düzenleyiciler” (Advance Organizers) önemli rol oynar. Bu nedenle Infographics ve Zihin Haritaları kullanılarak hazırlanmış Ön Düzenleyiciler uzaktan öğretimde kullanılması gereken çok etkili materyallerdir.

Sözün Sonu:

Pandemiden önce öğrencilerimizin aslında yeni bir dünya düzenine hazırlanmaları gerektiğini çok da önemsemiyorduk ya da göz ardı ediyorduk. Bu yeni düzende çocuklarımızın ortalama beklendik yaşam süreleri neredeyse 100 yıla dayandı. Bu nedenle bu nesil ileride birçok **öğrenme ihtiyaçlarını uzaktan öğretim materyalleri ve dersler ile** giderecekler. Şu anda yapmak zorunda olduğumuz Uzaktan Öğretim etkinliklerinin öğrencinin gelecekte yüzleşeceği bu gerçekle tanışması için önemli olduğunu düşünüyorum.

Öğrencilerin online öğrenme becerilerini geliştirmeleri bu dönemin en büyük kazancı olacak diye düşünüyorum.

Benzer şekilde çok kısa sürede öğretmenlerin teknoloji kullanma becerilerini normal dönemde artırmamız çok da mümkün değildi. Bu kriz dönemi öğretmenlerimiz için de bir kazanç oldu. Şimdi öğretmenlerimizin online ortamlar için öğretim tasarımı konusunda kendilerini geliştirmeleri gerekiyor.

Hep söylerim, eğitimde teknoloji iki farklı amaçla kullanılabilir. Ya “merhem” olarak ya da “fondöten” olarak. Eğer teknolojiyi eğitimdeki eksikliklerinizi halının altına süpürmek için kullanırsanız belki kısa sürede fayda elde edersiniz. Ancak ertesi gün yüzünüzü yıkadığınızda aynada sivilcelerinizi tekrar görürsünüz.

Kötü tasarlanmış bir dersi ne yüz yüze ne de online öğretmeniz ve bu dersten bir verim almanız mümkün değildir. Teknolojiyi öğrenmeyi desteklemek ve öğretim tasarımının ve materyallerinin kalitesini artırmak için kullanırsanız bu teknolojinin eğitimde “merhem” amaçlı kullanımınıdır. Bu yöntem uzun zaman alır ve bazen acı hissettirir. Ama sonuçları etkilidir ve uzun süreli kalıcıdır. Siz siz olun teknolojinin “merhem” etkisinden yararlanmaya çalışın.

Bu yazımı İş Bankası Yayınlarından çıkan Galileo GALILEI'nin “**İki Büyük Dünya Sistemi Hakkında Diyalog**” adlı kitabın giriş kısmındaki şu anekdot ile bitirmek isterim.

“1960'larda Venedik Devletindeki İngiliz Büyükelçisi Henry Wootton'ın Kral James'e yazdığı mektuptan:

Saygıdeğer efendimiz... Galileo Galilei adındaki profesörün yayınladığı Sidereus Nuncius adlı incecik kitapta yazılanlar doğru çıkmazsa adam yandı. Eğer doğru çıkarsa biz yandık; Çünkü Dünya hiç de bildiğimiz gibi değilmiş...”

Kissadan hisse diyerek herkese sağlıklı ve verimli bir öğretim yılı diliyorum. Umarım en kısa sürede sınıflarımıza ve okullarımıza geri döneriz.

Beceri Temelli Soru Bankası ile

zorlukları aş, başarıya ulaş!

5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri için hazırladığımız **Beceri Temelli Soru Bankası** kitapları, tamamı beceri temelli yeni nesil sorulardan oluşan testleri, destekleyici dipnotları ve video çözümleri ile öğrencileri hedefine ulaştırıyor.

Destekleyici Dipnotlar

İpucu dipnotu

Beceri dipnotu

Video çözüm dipnotu

Video çözümler

"Öğrenen soru" niteliği taşıyan soruların yanındaki kare kodu mobil cihazlarla okut, çözüm videolarını izle.

YENİ

AKAS

**Öğrenme
Dijital Destek**

Sınıfta Beceri Temelli Soru Bankası kitaplarını kullanan öğretmenler, öğrencilere verilen akıllı dijital notlar, soru çözümleri sayısında aradıkları tabloya yanılarak dijitalde teknolojiyi etkili kullanıyor.

Pandemi Döneminde ÖZEL OKULLAR VE EĞİTİM EKONOMİSİ

Yansı ERASLAN
Özel Okul Kurucusu

Dünyanın yüzyılda bir yaşayabileceği, doğal mı sentetik mi olduğunu hâlâ öğrenemediğimiz, belki de uzun yıllar boyunca öğrenemeyeceğimiz bir salgından, aslında bir büyük imtihandan geçiyoruz. Bu imtihan sadece sağlık sorunu yaşayanlar için sabretme gücümüz ve toplum sağlığı için kurallara uyma irademiz yönüyle değil, akçeli konularda da kendini gösteriyor. Konu, okul kurucuları, aileler, medya, iş yapılan -özellikle yemek ve ulaşım hizmetlerindeki- firmalar, hukukçular ve pek çok paydaşı kapsıyor.

Kimya biliminde çözeltilerdeki asit ve bazların ayırt edilebilmesi için kullanılan turnusol, günlük yaşamda "turnusol kağıdı" meseliyle bilinir. Tâbiri câiz ise bir anlaşmazlık durumunda bir kişinin aldığı tavrın hangi tarafa ait olduğunu gösterdiği kastedilir. Bu dönemde sağlıkçılardan gelen nasihatler pozitif bilimin konusu olarak itirazsız kabul edilirken salgının eğitim yaşamına etkisi yönüyle okullar altı aydan bu yana neredeyse istisnasız olarak her gün konuşulmakta, bazı köşe yazarlarınca "para iadesi almanın mümkün olmadığı kurumlar" olarak ilan edilen özel okullar kesintisizce hırpalanmakta, uzaktan verilen eğitimin yüz yüze eğitimin yerini tutmadığı inancıyla ücretin bir kısmını iade etmeleri gerektiği aylardır medyada işlenmektedir. Telaşa kapılan ve kamuoyundan laf işitmekten bunalan nevezuhur okullar kendilerine yer açmak ve gelen tenkitlere "ne kadar duyarlı" olduklarını ispat etme çabası içinde uzaktan eğitim döneminde okul ücretinin bir kısmını -kontrolü tamamen kaybetmiş olanlar tamamını- iade edeceklerini afli duyurularla paylaşmakta, bugünün çözümleri adına yarının sorunlarını biriktirdiklerinden bihaber bir şekilde spotların mevkidaşlarına dönmesine sebep olmaktadır.

Türk özel okul sektörü, tarihinin en büyük bunalımını yaşamaktadır. Konunun evveliyatı olduğu için pandemi bunun sebebi değildir ancak yaklaşık 15 yıldır şiddetli bir sarsıntı geçiren sektör salgınla birlikte büyük bir anafora kapılmıştır. Kurum bazında az etkilenen, bundan görece olarak kolaylıkla çıkacak olanlar vardır. Bununla birlikte çok sayıda kurum bu süreci sağlıklı bir şekilde atlatamayacak, tünelin ucundaki ışığı görmeyi başarabilenlerin de üstü başı toz toprak içinde kalacaktır.

Meramımızı anlatmak için yer yer sayılara başvurmak zorundayız. Okul öncesi kurumlar dâhil olmak üzere 2006-2007 öğretim yılında Türkiye'de 3.429 özel okul vardı. Geçen 13 yılın ardından 2019-2020'de bu sayı 13.870'e ulaşmıştır. **Bu çoğalma, sayısal bir cinnettir.** Sürdürülebilir değildir. Bunun Türk eğitimine, ailelere, çocuklara, bugün bir miktar aşınsa da eski okulların oluşturmayı başarabildiği saygınlığa, eğitimin vakarına muhakkak bir maliyeti olacaktır. Zaten bu maliyet ödenmeye başlamıştır; ne var ki görmemekte ısrarlı olanlar vardır. Okul açıldıkça öğrenci sayısının da arttığı söylenecek olursa 2006-2007'de okul başına öğrenci sayısının 105, 2019-2020'de 106 olduğunu hatırlatırız.

Başka deyişle, okullar açılmaktadır ancak okul başına düşen öğrenci sayısı değişmemektedir. Arz taraflı bu gelişme, zaten yetersiz olan talebin bir de yaşanan salgın döneminde olduğu gibi daha da düşmesi nedeniyle âdeta bir çıkmaz sokağa dönüşmüştür. Bir eğitim kurumunun 100 kişiyle varlığını sürdürmesi mümkün değildir. Bu sayının ikiye, hatta üçe katlanması durumunda bile sürdürülebilir bir yapıdan söz edilemez.

Kaldı ki 106 öğrencinin ülke ortalaması olduğu, çok daha fazla öğrencisi bulunan okulların olmasından hareketle 106'nın altında da öğrencisi olan okulların bulunduğu, yaşamaya çalışan bazı kurumların "eğitimin ciddiyeti, iş yapma biçimi, rekabet parametreleri, iş etiği" gibi normatif kavramları hiç umursamadan tüm taşları yerinden oynattığı görülecektir. Ailelerin bir kısmının bu muhakemeyi hiç yapmadan, yalnızca ücret odaklı yaklaşımlarının bu kurumlara cesaret verdiği ve uzun vadede eğitimin bundan çok olumsuz etkileneceği açıktır. Karamsar değil gerçekçi olmaya çalışıyoruz. **Bugün Türk özel okulları "itibar yönetimi" açısından tarihsel dip noktalardadır.**

Türk özel okul sektörünün tarihçesi hususunda literatür incelendiğinde ilk Türk özel okulunun açıldığı tarihin -konuya yaklaşımdaki farklılıklar nedeniyle- 1850 ile 1880 arasında olduğu görülecektir. **Demektir ki yaklaşık 125 ile 150 yıl arasında 3.429 özel okul açmış olan Türkiye son 13 yılda 10.441 okul açmıştır** (3.429'a gelene kadar açılan ve kapanan okulları hesaba katmıyoruz). Bu, bir akıl kaybıdır. **Cumhuriyet tarihi boyunca eğitimin başına gelmiş olan en büyük felaket, bugün olduğu gibi, eğitimin piyasaya bırakılmasıdır.** Bu felaketin tamamı

değilse de anlamlı bir kısmı da zincir okullara aittir. Bu kurumlar eğitimin dilini değiştirmekte, neredeyse sadece "işletmecî" mantığıyla çalışmakta, istihdam ettiği sektör dışı yöneticilerin elinde eğitimi başkalaştırmakta, "bilanço parlatma" modeliyle sadece sayısal büyüme odaklı düşünmekte, satış ve pazarlama kimliğinin sektörün yeni normali olmasına sebebiyet vermekte, öğretmen yetiştirmek yerine diğer kurumların öğretmenlerini "transfer etmekte" (diğer sektörlerin aksine bu eğitim için anormal bir durumdur; saygın bir Amerikan üniversitesi, tek bir profesörünün benzer transferi nedeniyle ulusal medyaya malzeme olmuştur), bu öğretmenlerden eski kurumlarındaki öğrencilerini de getirmelerini beklemekte, bu öğretmenlere sundukları mali ve aynı özlük haklarını ilk fırsatta kısmakta (salgın döneminde buna dair örneklerin tanığıyız), en küçük sınıftan itibaren öğrenci yetiştirmek ve onları -varsa- kurum kültürleriyle yoğurmak yerine mali güçlerinin katkısıyla diğer kurumlardan öğrenci de "transfer etmekte", kısaca eğitimi pek çok açıdan tahrip etmekte ve saygınlığını zedelemektedirler.

Özel okullar, sağlıklı işleyen eğitim yapısı olan her ülkenin ve elbette Türkiye'nin de gerçeğidir. Nezih kurumlar Türk millî eğitimine olağanüstü katkı sunmaktadır ve sunmaya da devam edecektir. Oyuna sonradan, hepsi değilse de özellikle son 15 yılda katılanlar, kara düzen iş yapmayı yaşam biçimi hâline getirenler, "eğitimcilik" değil "okulculuk" yapanlar, "eğitim yöneticisi" değil "eğitim işletmecisi" olanlar devreden çıkmadan bu sorunun halli ihtimal dâhilinde değildir. **Birkaç yüz okuldan değil birkaç bin okuldan söz ediyoruz.**

Tatsız bazı değerlendirmelerimiz olacağını peşinen ifade ederek söyleyelim ki sektör bu girdaptan sağlıklı bir şekilde asla çıkamayacaktır. Bu hastanın bazı organları -yani sektörün bazı oyuncularını- görevini yapmaya devam edecek, sürdürülemez yapısı olan dokuların kanseri ameliyatla alınmaya çalışılacak, bunun da işe yaramadığı vakalarda kayıplar olacaktır. Vakıa budur ve sektörel/mesleki taassupla geçiştirilmesi mümkün değildir. Buradan hareketle özel okullarla ilgili olarak beklentilerimizi/önerilerimizi üç ana başlıkta sunmak isteriz.

İlk olarak, **Türkiye’de kişi başına düşen zenginlik ve ücret ödenerek gidilebilen özel okullara talip olan nüfus birkaç yılda katlanmayacağına göre sektörde çok sarsıcı bir konsolidasyon olmadan bu toz dumanın dinmesi beklenmemelidir.** O hâlde sorunun çözümünün ilk adımı merkezi bir akıldan çıkacak bir politikayla değil, doğal yollarla -sektörel konsolidasyon ve doğal seleksiyonla- atılacaktır. Yakın zamanda bir zincir okulun, dolayısıyla öğrencilerinin, velilerinin ve çalışanlarının düştüğü durumu anımsayınız. Ne var ki karar vericiler “bat(a)mayacak kadar büyük olduğuna” kanaat getirmiş olmalıdır ki yukarıda sözünü ettiğimiz düzeltme hareketine izin verilmemiştir.

İkincisi **daha önemlidir. Bir niceliksel normalleşme olacaksa bile sektöre yeni girişlere dair son derece sert, tavizsiz, kapsayıcı düzenlemelere ihtiyaç vardır.** İlk basamakta sektörel konsolidasyon varsa ikinci aşamada **regülasyon** (kamusal düzenleme) olmak zorundadır. Ülkemizdeki bankacılık sektörü -2001’den getirdiği olağanüstü acı deneyimler ve bugün 80 milyar doları aşan maliyetle- ciddi bir düzeltme hareketi yapmıştır. Dünya bankacılığının nizamını sağlayan Basel Kriterleri bankalardan %8’lik, BDDK ise %12’lik bir sermaye yeterliliği rasyosu talep ederken 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Türkiye’deki bankaların sermaye yeterliliği %14 ile %26 arasında değişmektedir. Sektör, hatırlanmak bile istenmeyen anılar yaşamış, sert tedbirler alınmış ve bugün sağlıklı bir bünyeye kavuşmuştur. Bugüne gelindiğinde ise ne kadar sermayesi olursa olsun her isteyen kişi Türkiye’de banka kuramamaktadır. Hatta kurulan bankaları almak için de BDDK’nın son derece ciddi değerlendirme süreçleri vardır. Yine sermayeden bağımsız olarak Sağlık Bakanlığı ruhsat vermediği için ülkenin pek çok şehrinde özel hastane açılmamaktadır ancak basitleştirmek gerekirse **bugün Türkiye’de iki müfettişin raporuyla okul açılabilir.** Şehrin imar planlarında o okulun bulunduğu yerin hangi tür yapılarla izin verdiği bile dikkate alınmamaktadır. Okul açmanın teknik koşullarının hafife alınması, fiziksel ve mali kısıtların neredeyse hiç olmaması, takip edilen Standartlar Yönergesi’nin dersanelerin kapatılması sonrasındaki dönemde sayısız kurum için müsamahakâr bir formatla ele alınması, gerekli donanımsal, kültürel ve etik niteliklere sahip olmayanlara okul açma izni verilmesi sektörün hakikati hâline gelmiştir. Salgın öncesi dönemde özel okulların mali yeterliliğine dair çeşitli hukuki düzenlemeler yapılacağı medyada yer almıştır. Ne var ki bu düzenlemeler **bugünden sonrası** için sağlam ve adil bir altyapıya hizmet edebilir.

Bunun öncesi sektörel çıktıdır. Bankacılıkta da böyle olmuş ve onlarca banka -sektörün yaklaşık %30'u- batmıştır. Bu nedenle regülasyonu ilk değil, ikinci adım olarak nitelendirmeyi uygun gördük.

Üçüncü adım, eğitim sektörünün **yabancı olmadığı akreditasyon ve sertifikasyondur**. Bu kavram genellikle yurt dışında ve üniversiteler için yapılan bir vasıflandırmaya/kayıtlamaya işaret eder. Bir dönem ülkemizdeki K-12 okullar için düşünülmüş, sonunda magazinsel ve konuyla ilgisi olmayan haberlerle medyada kaybolup gitmiştir (eğitimin turizme benzetileceği, okullara yıldız verileceği, mescidi olan okulların iktidar tarafından kollanacağı ve ilave yıldızlarla taltif edileceği, vb). Tarafsızca yapılacak olan ve çeşitli aidiyetlere (siyasi, ideolojik, vb) mensubiyet gözetmeyen bir akreditasyon ve sertifikasyon K-12 okullar için kaçınılmazdır.

13 Mart 2020 tarihinden bu yana gündemden hiç düşmeyen ücret iadesi konusuna kısaca değinerek noktayı koymak istiyoruz. Diğer kurumlar adına konuşma salahiyetine sahip olmadığımızdan kendi kurumumuz adına görüş beyan edeceğiz. Bu dönemde okulların pek çok tasarrufu olduğunu iddia edenlerin önemli bir kısmının kişisel yaşamlarında kurum yönetme ve yaşatma deneyimine sahip olmadığını düşünüyoruz. Daha az yakılan elektrik, daha az kullanılan su diyerek okullardan ailelere indirim yapılmasını istemek ciddi bir yaklaşım değildir. Uzaktan eğitim sürecinde kurumsal ve kişisel dezenfeksiyon için yapılan giderler, bir yaş grubunun kullandığı ve baştan sona değiştirilen sıralar, uzaktan eğitim için anlamlı bedeller ödenerek kullanılan dijital öğrenme platformları, öğretmenlerin uzaktan eğitimi ev ortamında değil okul ortamında yapabilmeleri ve her türlü teknik desteği de yanlarında bulabilmeleri için internet hızının üç katına çıkarılması, bunun için katlanılan yeni maliyetler, önce 2019-2020 bitiminde yapılan yemek ve ulaşım ücretlerine dair iade, ardından 2020-2021 başlamadan getirilen KDV indiriminin yalnızca birkaç gün içinde ailelere yansıtılması normal (yüz yüze) eğitim dönemlerine nazaran uzaktan eğitimdeki kurumsal giderleri fazlasıyla yükseltmiştir.

Nitelikli eğitim verebilmek için her okul bir sistem kurar. Bu sistem, çalışanlarla yapılan sözleşmelerden öğrencilere hitap edecek her türlü altyapı, donanım ve teknolojik kapasiteye kadar kendini gösterir. Zamanın bir noktasında bir olağanüstülük yaşandığında hizmet talep edenlerin aynı anda ve toplu olarak ücret iadesi istemeleri tek taraflı bir girişimdir. Bu sistemler hizmet alanlar için kurulmakta olup, talip olanlara dilediği zamanda dilediği gibi vazgeçme hakkı verilmesi düşünülemez. Kamu otoritesi buna izin veremez. Bunun mümkün olması durumunda kurumlar yaşayamaz. Dört dörtlük bir örnek olmamakla birlikte fikir vermesi açısından ifade edelim ki bankalara para yatıran insanlar toplu hâlde para çekmek istediği zamanlarda **kendilerine ait olan paraları bile** öden(e)memektedir. Sisteme aktarılan paralar çeşitli mecralarda değerlendirilmekte, sisteme dâhil olanların toplu hâlde vazgeçerek sistemi yıkmalarına izin verilmemektedir. Ekonominin zorluk yaşadığı dönemlerde bunun örnekleri vardır. Sistem ve kurum kurmak zordur. Yaşatmak daha zordur. Kurumlar yaşatılmadığında bunun bedelini sadece bu kurumların hissedarları değil toplum da öder çünkü ne kadar maddi gücünüz olursa olsun iyi eğitim, iyi sağlık hizmeti alamazsınız. Bugün Türkiye'de eğitim verilmektedir, ancak Millî Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının izin verdiği ölçülerde. Bu ölçü bugün için uzaktan eğitim şeklindedir ve uzaktan eğitim için de yüz yüze eğitimdeki sistemin birebir aynısı kurulmakta, kurumlar aynı -hatta daha fazla- gider bütçesine katlanmaktadır. Uzaktan eğitim yüz yüze eğitimin niteliğine sahip değil diye bu hizmetin bedelinin düşürülmesinin dünyada bir örneği yoktur. Dünya okullarının aldıkları kararları izleyenler ne demek istediğimizi anlayacaktır. Yaşanan bir mücbir sebeptir, okullar bunun sebebi değildir ve kendilerine izin verildiği şekliyle eğitim-öğretim yapmaktadırlar. Kendi kurumsal tercihleriyle uzaktan eğitimi seçmiş değillerdir. Nihayetinde yaşamın kuralı olduğu üzere bu sektörün iftihar olan kurumlar da vardır, utancı olanlar da. Söz, artık bıkınlık veren "özel okullar" genellemesiyle değil kurum ismi verilerek söylenmelidir. Konu, medyada bunu görev edinenlerin kişisel dünya vizyonlarına, çeşitli ailelerden vekâletname toplayarak bu zor dönemde kazanç elde etmek isteyen bir avuç gayretkeş avukata bırakılmayacak kadar kapsamlıdır.

Çocuğun OKULA UYUM YOLCULUĞU

Doç. Dr. Özgül POLAT
Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi

Giriş

Çocuklar dünyaya geldikleri andan anaokuluna başlayana kadar güven dolu aile ortamlarında yaşarlar. Her yere aile üyeleri ile giderler. Aile onların her şeyidir. Okul Öncesi Eğitim Kurumuna başladıklarında çocuk aileden ilk kez ayrılmak zorunda kalır.

Okula başlama, çocuğun hayatındaki kritik noktalardan biri olmakla birlikte bu süreç, çocuk tarafından farklı bir başlangıç, olarak algılanmaktadır. Farklı yaşantıları içeren bu süreçte, çocuğun belli bir olgunluğa ulaşarak okula başlamaya hazır olması çok önemlidir.

Anaokuluna başlamak çocuklar için bildiği, tanıdığı, biricik ve güvende hissettiği bir ortamdan kendisi gibi biricikliğinden vazgeçmeye gönüllü olmayan akranlar, farklı bir ortam ve yeni yetişkinlerle karşılaştığı bir ortama geçiş sürecidir. Doğaldır ki bu geçiş her zaman çok kolay olmaz; karşılıklı tavizler de gerektirir. Anne babalar çocuklarını ikna etmeye çalışırken kendi kaygılarını da gidermeye yönelirler; okul çocuklar için güven dolu bir ortam sağlamaya çalışırken ailelerle de çalışır; öğretmen grupta yer alan tüm çocukların ihtiyaçlarını gidermeye çalışırken, her bir çocuğu tek tek görmeye çalışır. Böylelikle süreç aslında çocuğun akranlarına, öğretmene ve okula; öğretmenin çocuğa ve aileye; ailenin okula ve öğretmene; okulunda çocuklara ve aileye uyumunu sağlayacak çoklu bir iletişim ağının kurulmasını ve etkili bir şekilde yürütülmesini gerektirir.

Okula Uyum Nedir?

Okula Uyum çocukların duygusal olarak hırpalanmadan, zorluk yaşamadan ya da minimum düzeyde zorluk yaşayarak bu süreci atlatması, okulu severek eğitim hayatına başlaması olarak tanımlanabilir.

Çocuk için "Uyum"; yalnızca sosyal çevrenin değişiklik ve isteklerine uygun tepki, davranış ve tutum göstermek demek, değildir. Çocuğun, gelişip büyürken kendisinde oluşan gelişimsel (bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal) değişiklikleri fark etmesi, anlaması, kabul etmesi, buna uygun davranış, tutumlar göstermesi, bulunduğu ortamda sürdürülebilir ilişkiler kurması da son derece önemlidir. Uyum ya da uyumsuzluk burada kendini gösterir. Bazı çocuklar hızla uyum sağlarken bazı çocuklar daha zor uyum sağlarlar. Çocuklar uyum sağlayamadığında kendileri için zaten zor olan sürece yetişkinlerin baskısı da eklenince bir yandan "Uyumsuz Çocuk" etiketi alıp diğer yandan da "Olumsuz Okul Algısı" geliştirmektedirler.

Okula Uyumun Temel Bileşenleri

Okula Uyum çocuğun girdiği okul iklimine uyum sağlaması, sosyal-duygusal ve davranışsal talepleri yerine getirebilmesi ve akranlarıyla sürdürülebilir bir ilişki kurarak kendi benliğini geliştirmesidir.

Anaokulu ya da ilkökula başlama sürecinde çocukların uyum sağlamasını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen faktörler vardır.

Bu faktörler arasında; Okulun tüm personeli ve fiziki koşulları, öğretmen (bu süreçte okul personeli olmasına rağmen öğretmen kritik role sahip olduğu için ayrıca ele alınmıştır), akran ilişkileri ve anne/baba tutumları, çevresel etkenler yer almaktadır. Ayrıca, Okulun Rehberlik Biriminin bu süreç başlamadan önce ve başladıktan sonra Okul Yönetimi ve Öğretmenlerle işbirliği yaparak Aileye Rehberliği de dahil etmesi oldukça önemlidir.

Okul

Okul; ailesinden ilk kez uzaklaşan çocuğun, bir yandan sistematik olarak tüm gelişim alanlarını desteklerken diğer yandan da onu hayata ve bir üst eğitim kurumuna hazırlayan sosyal bir sistemdir.

Okula Uyumun en önemli temel bileşenlerinden biridir Okul. Okul ile ilgili faktörler yalnızca okula uyum programıyla sınırlı değildir. Okul aile iş birliği, akran ilişkileri, okulun fiziksel olarak çocuğun gelişimine ve güvenliğine uygunluğu, öğretmen ile olan ilişkiler, okul idareci, Psikolog/Rehberlik ve Psikolojik Danışma Birimi ve diğer tüm personel ile ilişkileri de kapsamaktadır. Okul Yönetiminin bu faktörleri bir arada organize ederek olumlu okul iklimini oluşturmaları okula uyum için son derece önemlidir.

Bu nedenle, Okul Yönetiminin Öğretmen ve Rehberlik Psikolojik Danışmanlık/Psikolog işbirliği ile hazırladıkları, servis elemanları da dahil olmak üzere okuldaki tüm personelin görevlerinin tanımlandığı bir stratejik planı olmalıdır. Ayrıca, Ailelere tanışma toplantısında verilmek üzere kurumun tüm işleyişinin ve ailelerden beklentilerin yer aldığı bir Aile Bülteni de hazırlanmış olmalıdır. Çocuğun okula koşarak gelmesi için fiziksel ortam ilgi çekici olmalıdır.

Çocukların davranışları, akran ilişkileri ve mizaçları da okula uyum sürecinde etkili olmaktadır. Bu nedenle; okula uyum programlarının çocukların mizaçlarını dikkate alan, arkadaş ilişkilerini güçlendirerek takım ruhu oluşturan, eğlenceli, aidiyet duygusu geliştiren motivasyon artırıcı, aileleri dahil eden oyun temelli hazırlanması önemlidir. Çünkü, oyun çocuğun dili ve en temel ihtiyacıdır.

Öğretmen

Okula Uyumun en önemli temel bileşenlerinden biri de Öğretmendir. Öğretmen-çocuk ilişkisi tüm eğitim kademelerinde son derece önemli bir unsurdur. Çocuğun ilk öğretmeni, onun hayatındaki önemli kişilerden biridir. Bu nedenle, çocuğun okula uyumunda en önemli rol öğretmene aittir. Öğretmenin çocuk üzerindeki etkisi sadece eğitim hayatı boyunca değil, sonrasında da okul yılları dışında da sürer. Öğretmenin yetenekleri, çocuğun gelişimini olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilir. Okula uyum açısından bakıldığında öğretmenlerin etkili iletişim becerilerine sahip olması, çocukların yaşına ve gelişim düzeyine uygun beklentilerde bulunmaları önemlidir.

Okula Uyumda Öğretmenlerinin Sorumlulukları

Öğretmenlerin süreç öncesi, süreç sırası ve sonrası gerçekleştirmesi gereken sorumlulukları bulunmaktadır. Bunlar;

- Anaokuluna başlamadan önce aileleri tarafından doldurulan kayıt dosyalarını detaylı bir şekilde inceleyip notlar alarak çocuklar hakkında ön bilgi sahibi olmak,
- Ailelerle çocuklar henüz okula başlamadan önce bir toplantı yaparak, uyum sürecini, birlikte nasıl işbirliği yapacaklarını ve karşılaşılabilecekleri olasılıklar hakkında onları bilgilendirmek,
- Eve çocuklar için karşılama mektubu göndermek,
- Eğitim ortamını çocukların ilk gününe hazırlamak,
- Özellikle ilk günler için eğlenceli, keyifli etkinlikler hazırlamak,
- Tanışma oyunları ile öğretmeni ve arkadaşlarını tanıyabileceği ortamlar sağlamak,
- Sınıf ortamında çocukların ilgisini çekecek düzenlemeler yapmak,
- Öncelikli olarak çocuğun okulu, öğretmeni, arkadaşlarını tanıyabileceği, güven duyabileceği bir yaklaşımla çocukları tanımak,
- Aileleri düzenli olarak bilgilendirmek ve iletişimi açık tutarak takip etmek,
- Ailenin okula uyum sürecini, bülten ve bilgilendirme notları ile desteklemek,
- Çocukları güler yüzle karşılamak, ilgi ve ihtiyaçlarına duyarlı olmak,
- Çocukların birbirileriyle etkileşimini arttıracak drama, oyun ve etkinlikler içeren programlar hazırlamak,
- Çocukların kendilerini oldukları gibi ifade etmelerine izin vermek,
- İlk günlerden çocukları kurallara boğmamak, gerekli durumlarda esnek olabilmek,
- Çocukların oyunlarına dahil olarak onları tanımaya çalışmak ve ilk günden itibaren her çocuk için gözlem notu tutmak,
- Çocuklar ile ilgili gözlemlerini meslektaşları, yönetim ve rehberlik servisi ile işbirliği içinde değerlendirerek süreci yönlendirmek,
- Her çocuğun biricikliğini göz önünde bulundurarak uyum sürecindeki ihtiyaçlarının farklılığına saygı göstermek son derece önemlidir.

Aile

Okul öncesi dönemde, çocuğa dış dünyayı tanıma olanağı veren, ona çeşitli alışkanlıklar kazandıran temel kurum ailedir. Çocuk, aile içinde temel öğrenme için gerekli deneyimleri kazandırırken, olanaklar ölçüsünde gidebileceği okul öncesi kurumlarda da bu deneyimlerini pekiştirme ve zenginleştirme fırsatını bulur. Okul öncesinde tüm dış uyum kaynaklarından yararlanabilen ve öğrenme yeteneklerini, potansiyellerinin en üst düzeyine çıkarabilen çocukların, ilkokula başladıklarında da bu tutumlarını sürdürdükleri görülmektedir.

Okulda başarı konusundaki başlıca etkenlerden biri olan “okuma isteği”, “okula karşı olumlu bir tutumun oluşması” ancak ailenin yardımıyla yaratılabilir (Polat, 2018).

Aileler okul öncesi eğitimi zenginleştirecek ve çocuğun eğitim yaşamını bütünleştirecek olan önemli paydaşlardır.

Okula Uyumda Ailelerin Sorumlulukları

Bu süreçte almaları Ailelerin gereken sorumluluklar:

- Çocuk, okula başlamadan yaklaşık 1 ay önce uyku, temizlik, beslenme düzeni gibi rutinler oluşturmalıdır.
- Anaokuluna gitmeden önce mutlaka doktor kontrollerinin yapılması gereklidir.

- Okul başlamadan önce çocukların herhangi bir sağlık problemi, besin, ilaç vb. alerjileri varsa okul ve öğretmen bilgilendirilmelidir.
- Çocuğun yanında sürekli okulla ilgili konuşulmamalıdır. Aksi takdirde çocuklar okuldan korkarak süreci daha zorlaştırmalarına neden olabilirler.
- Çocuklarını diğer çocuklarla kıyaslamamalıdır.
- Uyum süreci boyunca yüz ve beden diliyle hüznün, kaygı ve korkularını çocuğa yansıtılmamalıdır.
- İlk gün çocuktan uzatmadan ayrılmalıdırlar.
- Çocukların yaşadıkları duyguları küçümsemek/inkar etmek yerine kabul ederek anlayış göstermelidirler.
- Bu sürecin sevgi, şefkat ve sabırla aşılabileceği unutulmamalıdır.
- Öğretmenle sürekli iletişim halinde kalarak sabırlı olmalıdırlar.
- Çocukların okul dışında sergiledikleri farklı tepkisel davranışları öğretmenle hızla paylaşmalıdırlar.
- Çocuğu okula getirme, okuldan alma sürelerine çok ciddi bir şekilde riayet etmelidirler.
- Okula uyum sürecinde çocuklara okul sonrası yapılan planlarla ilgili verilen sözler mutlaka tutulmalıdır.
- Anne baba olarak bu süreçte eşit rol almak çocuk açısından önemlidir. Bu nedenle, çalışan ebeveynlerin yıllık izinlerinin bir kısmını uyum sürecine göre planlaması önerilebilir.
- Okula uyum programını özenle takip etmelidirler.

Okula Uyum Sürecinde Karşılaşılabilecek Sorunlar

Okula uyum sürecinde çocuklar korku, öfke, kaygı vb. gibi çok karmaşık duygular hissederler. Acaba arkadaşları olacak mı? Öğretmeni onu sevecek mi? Uygun şekilde davranmazsa ona kızarlar mı? Ya Annesi/babası onu okuldan almazsa! Oyuncakları olacak mı? Bu kaygıların bitmesi için çocuğun Ailesine, Öğretmenine, Okula güven duymaya ve bağ kurmaya ihtiyacı vardır. Çocuklar uyum sürecinde zorluk yaşadıkça tepki verirler. Çocuklar uyum sürecinde, anne babaya sınımsız sarılarak ayrılmak istemeyebilir, ağlayabilir, aileyi okulda tutabilir, okulda yemek yemeyebilir, etkinliklere katılmayarak sessizce bir köşede oturabilir, sürekli anne ve babasının ne zaman geleceğini sorabilir.

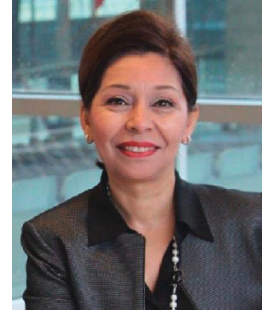
Öğretmenin ve Okul personelinin bu tepkileri dikkatle fark edip gereken tedbirleri alması son derece önemlidir. Okula Uyum sürecinde yaşanan sorunların birçok nedeni olabilir. Bunlardan bazılarını şöyle ifade edebiliriz:

- Ailenin çocuğa ya da çocuğun aileye bağımlı olması,
- Anne/babadan ayrılma konusunda güçlük yaşaması, vedalaşma süresini uzun tutması,
- Güvenli bağlanmanın sağlanamamış olması,
- Yeni bir ortamda bulunma konusunda kendini yeterince güvende hissetmemesi,
- Ailenin çocuğun yaşadığı duygusal karmaşayı ciddiye almaması/kabul etmemesi (Bunda ağlayacak ne var?, Sen artık büyüdün? Üzülmene gerek yok ki...),
- Ailenin çocuğu ikna edebilmek için tehdit, ceza içeren ifadeler kullanması,
- Anne babaların kendi kaygılarıyla ilgili konuşmaları çocuğun yanında yapması (Beni bırakır mı? Beni özledin mi? oldu mu?),
- Anne babaların veya öğretmenlerin başka çocuklar ile kıyaslamalar yapması,
- Kurallı bir ortama uyum sağlama konusunda güçlük yaşaması,
- Ailelerin Okul yaşantılarını anlatmaları konuşması için çocuklara baskı yapması,
- Ailelerin çocuklara istediğini yaptırmak için Öğretmeni ve Okulu bir tehdit aracı olarak kullanması,
- Okula gitmek istemeyen, bunu ifade eden çocuk adına anne babaların kendilerince sebepler oluşturması (arkadaşlarıyla kavga mı ettin? Öğretmenin bir şey mi söyledi? vb.)
- Çocukların okulun beklentilerini karşılayacak olgunlukta olmaması/okulun aşırı beklenti içerisinde olması (birkaç gün içerisinde sorun yaşamadan gruba uyum sağlaması ve etkinliklere katılması gibi),
- Okula başlamadan önce kendisine anlatılanla gördükleri arasında büyük farklar olması,
- Yeni kardeşin doğumu veya evde bir kardeşin olması,
- Taşınma,
- Ailenin yakın çevresinden birinin kaybı,
- Sağlık problemi gibi anaokuluna başlamadan hemen önce gerçekleşmiş ve aileyi etkileyen durumlar,
- Çocuğu hazırlamak adına okulla ilgili çok fazla bilgi verilmesinin yol açacağı kaygılar,
- Eşler arasında çatışma olması,
- Okulun ilk günleri çocuğu okula bırakırken aile büyüklerinin de bulunması,
- Uyum sürecinde çocuğu anne baba yerine aile fertleri ya da bakıcısının okulda getirmek durumunda kalması okula uyumu zorlaştırmaktadır.

Unutmamalıdır ki bu dönem, çocuklar için de oldukça zordur. Her çocuğun anaokuluna uyum süreci farklıdır. Okula Uyum sürecinin tüm bileşenler dikkate alınarak oyun temelli yaklaşımla planlanması, çocukların olumlu okul algısı geliştirerek kolayca uyum sağlamalarına ve ileriki yaşantılarında okulu seven, akademik başarısı, hayat başarısı yüksek çocukların yetişmesine destek sağlayacaktır.

Bu nedenle Okula Uyum süreci çocuğun yaşamında kritik bir öneme sahiptir.

UZAKTAN ÖĞRENME NEDİR? NE DEĞİLDİR?

Sevinç ATABAY

Türk Eğitim Derneği Genel Müdürü

Dünyada Ocak ayından, ülkemizde ise Mart ayından beri yaşamakta olduğumuz pandemi süreci hepimizin odak noktasını sağlık ve eğitim olarak belirledi. Daha önce Açık Lise ve üniversite düzeyinde deneyimlediğimiz uzaktan öğrenme, birden bire şartlar gereği hızlı bir geçişle yaygın öğretime dönüştü. Ben buna uzaktan öğrenme diyorum, çünkü İngilizcesi de "distance learning"dir, burada yaptığımız şey eğitim değil, öğretimdir, çünkü eğitimin içinde olan sosyal ve duygusal boyut, öğretimin içinde değildir.

Yine eğitimle ilgili bir tanımım vardır. Eğitim "zihnin özgürleşmesidir". Özgür zihinler başka zihinler tarafından yönetilemez.

Okul sadece temel derslerin yapıldığı, okuma yazmanın öğretildiği, yani akademik bilginin edinildiği yer değildir. Okul aynı zamanda sosyal ve duygusal becerilerin geliştiği en önemli yerdir.

Çocuk okulda duygularla tanışır, duygularla erken yaşta tanışmak, başarı-başarısızlıkla, çatışmayla nasıl başedeceğini öğrenmek, bireyin ilerideki yaşantısı açısından da çok önemlidir. Arkadaşlık, ekip olmak, bir topluluk içinde kendin olarak var olmak, yeteneklerini keşfetmek, karar vermek, liderlik gibi pek çok farklı beceri seti ancak okul ortamında gelişir.

Uzaktan öğretimde ise daha çok akademik bilginin edinilmesi ve benim de çok önemseydiğim öz disiplin becerilerinin gelişmesi mümkün olabilmektedir. K12 düzeyinde bakacak olursak uzaktan öğrenme, ortaokul ve lise öğrencilerine uygun olsa da ilkökul öğrencileri için uygundur demek pek mümkün değil. Bu nedenle, her düzey için dersler farklı planlanmalıdır. Anaokulu ve ilkökul'da çocuğun

dikkatini derste tutacak animasyonlu, hareketli içeriklerle yol almak gerekirken, ortaokul ve lisede senkron ve asenkron derslerle, zaman yönetimi ve öz disiplin becerilerini geliştirmek, ödevler ve ölçme yöntemleriyle uzaktan öğrenmeyi zenginleştirmek önemlidir.

Pandemi tüm dünya için de bir öğrenme sürecidir. İş yapış biçimlerimiz tümünden değişti. Eğitim anlamında da tüm ülkeler deneyerek öğreniyor, İngiltere, Amerika, tüm ülkeler okulları açtı, kapattı, daha iyi nasıl yürüteceğinin yollarını arıyor. Pandemi sona erse de uzaktan öğrenme artık öğretimin bir parçası olmaya devam edecek. Herkes bu konuda hem fikir. Endüstri 4.0 dünyasına kademeli bir geçiş yapmayı beklerken, hızlı bir adaptasyonla teknolojiyi hayatımıza tümünden girdi. İnsanlık tarih boyunca akli ve deneyimleriyle oluşturduğu birikimle, koşullara adapte olmakla hayatta kaldı. Daha önce teknolojiyle hiç bu kadar içli dışlı olmayan öğretmenlerimiz de çeşitli platformlarla canlı ders yapmayı, ders içeriği olarak videolar hazırlamayı öğrendiler. Ev ortamından toplantılara katılmanın konforunu zaman zaman da zorluğunu hep birlikte yaşadık.

Sektörler için de bu böyle. Deneyimin olmadığı alanlar ve konulara uyum sağlamak olarak tanımlayabileceğimiz "öğrenme çevikliği", bireyler için olduğu kadar kurumlar için de hayati derecede önemlidir. Hepimiz bu süreçten daha iyiyi yapmayı öğrenerek çıkmalıyız.

Bu yüzyıl uyum, dayanıklılık ve yılmazlık yüzyılıdır. Bir kavram daha yerleşti zihinlerimize "bağışıklık", hem ruhsal hem fiziksel bağışıklık.

Eğitimin de önümüzdeki süreçlerde gençleri bu kavramlara hazırlamasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Her ne durum olursa olsun "EĞİTİM" vazgeçilmezdir.

ATALIAN
GLOBAL SERVICES

"TSE-Okulum Temiz Belgesi" alımlarında avantaj sağlayacak hizmetler için bize ulaşın.

**OKULLARIMIZ
TERTEMİZ,
ÇOCUKLARIMIZ
DAHA GÜVENLİ!**

**DEZENFEKTE
KABİNLERİ**

**KLİMA FİLTRE
TEMİZLİĞİ**

**NANO-TEKNOLOJİK
SPREY DEZENFEKSİYON**

**ÖLÇME
VE İZLEME**

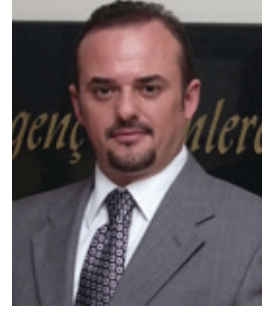
**HİJYEN
PAKETLERİ**

SAĞLIKLI GÜNLER DİLERİZ.

BİZİMLE NASIL İLETİŞİME GEÇEBİLİRSİNİZ?

Kurtuluş Mücadelesinden CUMHURİYETE ÖĞRETMEN

Zafer ÖZTÜRK
Tözok Başkan Yardımcısı

Birinci Dünya Savaşı'ndan mağlup çıkan Osmanlı devleti, hiçbir mağlup devlete reva görülmecek şekilde, müttefik devletler; İngiltere, Fransa, İtalya, ABD, Yunanistan tarafından parçalanmaya başlanmış ve tarihin akışına şekil veren Türk milleti esaret ve boyunduruk altına alınmak istenmiştir. Bu büyük millet böylesi bir dayatma ve esareti asla kabul edemezdi. Bu sebeple Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde Kurtuluş Savaşı'na girişilmiş ve Türk halkı böylece bağımsızlığını korumasını bilmiştir.

Dünya uluslarına örnek olan bu mücadelenin başından sonuna kadar öğretmenler ön saflarda yer almışlar, akılları ve fikirleriyle olduğu kadar kanlarıyla da mücadele etmişlerdir. Kurtuluş mücadelesi eğitimi derinden etkilemiş, eğitimde bu mücadeleye büyük katkıda bulunmuştur.

İzmir'in 15 Mayıs 1919'da işgali ile Anadolu'da ve ağırlıklı olarak İstanbul'da mitingler, protestolar düzenlenmiştir. Bu protestolar Fatih, Üsküdar, Kadıköy, Sultanahmet, Darülfünun mitingleri olarak tarihteki yerini almıştır. Düzenleyicileri ve konuşmacıları özellikle öğretmenlerdir. Bunlar arasında Halide Edip, Nakiye Hanım, Hüseyin Ragıp, İsmail, Mazhar, İhsan, Selim Sırrı, Emin Ali, Selahattin, Muslihiddin Adil ve Akil Muhtar Bey bulunmaktadır.

Mitinglerin dışında Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde de öğretmenler delege olarak yer almışlardır. 23 Nisan 1920'de açılan TBMM'de 337 mebusun 30 kadarı öğretmendir. Bununla birlikte Meclisin açılmasının üzerinden henüz bir ay geçmeden Dr. Rıza Nur vekilliğinde Maarif Vekaleti de kurulmuştur.

Öğretmenlerimiz kurtuluş mücadelesini sadece protestolar ve kalemleri ile yapmakla yetinmemiş, yer yer cephelerde düşmanla

savaşa girişmişler ve vatan uğruna şehit olmuşlardır.

Bunlardan Maraş Lisesi'nin genç matematik öğretmeni Hayrullah Efendi Fransız işgali üzerine, arkadaşları ile dağa çıkmış ve burada çarpışarak şehit düşmüştür. Öte yanda Anadolu'da cephe gerisinde birçok öğretmen nasihat heyetleri içerisinde Kuvay-ı Milliye'nin örgütlü direnişi ile birlikte halkı bilinçlendirmek ve haklı davamızı savaş yorgunu insanımıza anlatmak için imkansızlıklar içerisinde köy köy, kasaba kasaba dolaşmışlardır.

Savaşın en yoğun yaşandığı dönemde, hemen Sakarya Savaşı öncesinde, 15 Temmuz 1921'de Mustafa Kemal Paşa cepheden gelerek 1921 Maarif Kongresi'nin açılış konuşmasını yaparak, tarihte eşi benzeri olmayan bir ilke imza atmış ve bu şekilde bir ulus yaratmada eğitimin ve öğretmenin önemini en yüksek seviyede vurgulamıştır. Bu olay o dönemin önemli bir gazetesi olan Hakimiyet-i Milliye de;

“Mustafa Kemal Paşa üçüncü Yunan taarruzunun en ateşli zamanında muallim ordusunun gelecek vazifesi ile meşgul bulunuyor. Bu asil ve yüce örnek, Türk tarihinin benzeri ender bulunan kıymetli hatıralarından biri olacaktır.”

diyerek uzun bir başyazı ile yayımlanmıştır. Mustafa Kemal Paşa kongreden Türkiye'nin milli maarifini kurmasını ister. Konuşmasında, milli maarifi de; “Şimdiye kadar takip olunan tahsil ve terbiye usullerinin milletimizin gerileme tarihinde en önemli bir etken olduğu kanaatindeyim.

Onun için bir milli terbiye programından bahsederken, eski devrin batıl inançlarından ve doğuştan sahip olduğumuz özelliklerle hiç ilgisi olmayan yabancı fikirlerden, doğudan ve batıdan gelebilen tüm etkilerden tamamen uzak, milli ve tarihi özelliğimizle uyumlu bir kültür anlıyorum.” ifadeleriyle açıklamıştır.

Katılan 250 öğretmenin teker teker ellerini sıkarak, öğretmenleri gelecekteki kurtuluşumuzun saygıdeğer öncüleri olarak tanımlamıştır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün yüksek vizyonu, ileri görüşlülüğü; eğitimin ve bunun yürütücüsü olan öğretmenin bir milletin geleceğini yaratmadaki etkisini ve önemini ortaya koyar. Türk milletinin var olma mücadelesinde eğitime verilen bu değer, zor dönemlerde de eğitimden

taviz verilmemesi gerekliliğini öne çıkarmaktadır.

Çünkü gelecek, çocuklarımızın eğitiminin kalitesi ve sürekliliği ile aydınlanıp şekillenecektir.

Kurtuluş Savaşımızda yer alan öğretmenlerimizin ruhları elbette bugünkü öğretmenlerimizin yüreklerinde de yaşamaya devam etmektedir. Bunu biz eğitimciler ve öğretmenler, yaşadığımız zorlu süreçte çocuklarımızı, gençlerimizi geleceğe hazırlama konusunda, aynı cephedeki isimsiz kahramanlar gibi mücadele ederek göstermeliyiz ve çabamızı sürdürmeliyiz.

Son olarak Büyük Önderimizin şu veciz sözleri ülkemizin geleceğinde eğitimin önemini ve kutsallığını bizlere hatırlatmada ışık olsun.

Hükümetin en feyizli ve en mühim vazifesi milli eğitim işleridir.

Bunda muvaffak olabilmek için öyle bir program takip etmeye mecburuz ki o program milletimizin bugünkü haliyle, içtimaî, hayatî ihtiyacı ile, muhiî şartlarıyla ve asrın icaplarıyla tamamen mütenasip ve mütevakif olsun. Bunun için muazzam ve fakat hayalî, muğlak mütalâalardan tecerrüt ederek hakikate nazir nazarlara bakmak ve el ile temas etmek lazımdır.

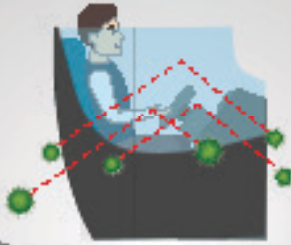
ATATÜRK

GÜVENLE SEYAHAT EDEBİLMENİZ İÇİN

ISUZU ARAÇLARIMIZA BİRÇOK YENİ ÖZELLİK EKLEDİK

Covid-19'a karşı hazırlamış olduğunuz yenilikleri Satış Bayilerimiz ve Yetkili Servislerimizden tek tek ya da paket halinde temin edebilirsiniz.

KAPALI SÜRÜCÜ KABİNLERİ

FOTOKATALİST FİLTRE

Hava Sterilizasyonu

DEZENFEKTAN İSTASYONU

MASKE KONTROLÜ YAPABİLEN TERMAL KAMERA

KOLTUK SENSÖRLERİ

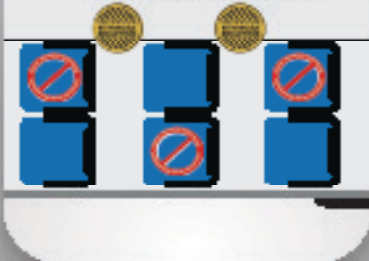

ULTRAVİYOLE STERİLİZASYON

Yüzy Sterilizasyonu

YER VE KOLTUK UYARI İŞARETLERİ

SENSÖRLÜ DURACAK BUTONU

AYARLANABİLİR KOLTUK KAPASİTESİ

Hava şartları araçlarda

NHD

NHDcm

TURQUARI

VERIGO

NOVUM LPA

CITIPORT

CITIBUS

*Kısmi San. Bakanlığı Onaylıdır

**Kısmi Sağlık Bakanlığı Onaylıdır

/Anadolu Isuzu

/IsuzuTR

/Anadolu Isuzu

isuzu.com.tr

ANADOLU ISUZU

Uzaktan Öğretim Döneminde AİLELERE TAVSİYELER

Nesrin MERAL
Eğitim Yöneticisi

Çocuklar, alınan tedbirlerle birlikte yeni yaşamın kurallarına alışmakta ve yeni yaşamı sürdürmekte zorluklar yaşayabilirler. Bu süreçte çocuklara zaman tanınmalı ve siz ebeveynler bu süreci tek başına yaşadığınızı düşünmemelisiniz.

Eğitimde bu süreç, çocukları olduğu kadar siz ebeveynleri de daha önce karşılaşmadıkları bir durumda bıraktı. Çocuklarımız bir süre evlerinden ve uzaktan eğitim yöntemiyle derslerini takip edecekler. Çocukların uzaktan eğitim sürecinden en etkili ve verimli bir şekilde yararlanmaları için siz ebeveynlerimizle bazı önerileri paylaşmak isterim:

- Bu dönemde ev içerisindeki mevcut düzeni korumaya çalışmak güzel bir başlangıç olabilir.
- Ev ortamında okul düzeni oluşturmak çocuk için anlamlandırılması zor bir durumdur, bu durumun geçici olduğunu hatırlatın.
- Online ders ortamlarının "okuldaki sınıf ortamı" hissini yaratmadığını biliyoruz. Derse girmekte zorlanan çocuklara, öğrenimi neden böyle görmek zorunda olduklarını açıkça anlatmak, durumu zihinlerinde netleştirmelerine yardımcı olur. Bu işleyişin "gerçek bir okul" olduğunu ve ciddiye alınması gerektiğini uygun bir dille ifade edin.
- Araya giren yaz tatilinden sonra çocuklar yeniden uzaktan eğitime alışmakta zorluk yaşayabilirler, onlara zaman tanıyın. Neye ihtiyaç duyduklarını sorup eğer uygulaması mümkün ise yerine getirip motive edin.
- Her günün sonunda programa uyup uymadığını takip edin ve güzel cümlelerle motivasyonlarını canlı tutun.
- Çocuklar rutine ihtiyaç duyarlar, bu nedenle haftalık düzeni bozmadan tamamlamaya çalışın. Hafta bitiminde, çocukların sürekli evde olmaktan sıkılacağını göz önünde bulundurarak yeni önlemler çerçevesinde ailece keyifli vakit geçirmeye özen gösterin.
- Derse başlamadan önce, okul dönemindeki rutinleri gerçekleştirmesini sağlayın. Kıyafetlerini değiştirmesi, kahvaltısını yapması, ders gereçlerini hazırlaması gibi...
- Uzaktan eğitim sürecinde, öğrenme ortamının mümkün olduğu kadar sessiz ve uyarıcı etkilerinden uzak olmasına dikkat edin.
- Dersten önce hareketli bir egzersiz ile açılmasını ve öğrenmeye hazır hale gelmesini sağlayın.
- Dersler bittikten sonra dinlenmeleri için zaman tanıyın, keyif aldıkları aktivitelerle vakit geçirmesine müsaade edin.
- Uzaktan eğitim sürecinde, derslerin onların sorumluluğu olduğunu hatırlatın.
- Sürekli kontrol eden ebeveyn hissi yaratmayın. Kontrol etme duygusuyla sürekli hata ve eksiklere odaklanırsınız ve bu durumun sonucu olarak da çocuğunuzu sürekli eleştirdiğinizi fark edersiniz. Sıklıkla eleştirilen çocuk bir süre sonra sizi duymamaya başlar ve iletişimde çatışmalar oluşur.
- İletişimde yaşanacak çatışmaların yöneticisi siz olmalısınız çünkü çocuklar sizler kadar deneyime sahip değiller. Yaşanan çatışmalarda siz ne kadar çözüm odaklı yaklaşırsanız onlar da problem odaklı değil çözüm odaklı olmayı öğrenirler.

- Ebeveynler olarak sınırları net olarak belirleyin, unutmayın ki sınırlar çocuklara güven verir.
- Öğrenmede sosyal iletişimin önemini hatırlayarak kardeşler arası ve ebeveyn-çocuk iletişimini besleyin. Yaratıcı yöntemler ve oyunlar aracılığıyla öğrendiklerini paylaşmalarını sağlayın.
- Çocuklarınızla açık bir iletişim kurun, onları dinleyin ve kaygılarını gidermelerine yardımcı olun.
- Çocukların derslerden uzaklaşmaları aşırı kaygıdan da kaynaklanabilir. Kaygılarını paylaşmaları için teşvik edin fakat zorlamayın.
- Özellikle bu dönemde çocuklarınızın dersleriyle ilgilendiğiniz kadar ders dışı, keyif aldıkları aktivitelerle de ilgilenin.
- Okul ortamının çocuklar için bir öğrenim mekânından daha fazlası olduğunu unutmayın. Çocukların akranlarıyla çevrim içi iletişimine müsaade etmek, sosyal mesafeli oluşun etkilerini hafifletebilir. Çevrim içi akran iletişimini rutin haline getirmek, çocukların bağlantıda kalmasına yardımcı olacak ve yalnız hissetmemelerini sağlayacaktır.

Koronavirüs pandemisiyle beraber alınan önlemler sebebiyle evde geçirilen sürenin uzaması, çocukların teknolojik cihazlarla daha uzun süre vakit geçirmesine ortam hazırladı.

Dersleri dışında, teknolojik cihazlarla geçirilen vakit noktasında kurallar ve sınırlar oluşturulması gerekmektedir. Aksi takdirde bu sürecin sonunda teknoloji bağımlısı çocuklarla karşı karşıya kalacağız. “Yerini doldur” tekniği dediğimiz yöntemle, çocukların teknolojik cihaz kullanımına sınır koymakla birlikte, boşta kalan vakitlerini ailece yapılacak eğlenceli etkinliklerle doldurabilirsiniz.

Süreç hakkında bilgilenmek, daha fazla rehberlik almak için çocuğunuzun öğretmenleriyle ve diğer ebeveynlerle de iletişim halinde olmalısınız.

EĞİTİM HİZMETLERİNDE DEĞİŞEN KDV ORANLARI

SMMM. Lütfi GÜLBENK
Gülbenk Danışmanlık

Son dönemde KDV oranlarında yapılan değişiklikler nedeniyle, özel öğretim kurumlarındaki eğitim hizmeti ve diğer hizmetlere ilişkin KDV uygulamalarında özel okul kurucularını bilgilendirmek amacıyla yazımızı paylaşmak istedik.

Öncelikle özel okul kurumlarının verdikleri hizmetlerini ilgilendiren KDV oranlarıyla ilgili yürürlükte olan mevzuatı hatırlayalım.

2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki II sayılı Listede KDV oranı %8 olarak belirlenen 15 nolu bendi aşağıda yer almaktadır;

“15- Üniversite ve yüksekokullar ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında verilen eğitim ve öğretim hizmetleri, “Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği” kapsamında verilen öğrenci taşıma servis hizmetleri ile “Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliği” hükümlerine tabi yurtlarda verilen hizmetler,”

30 Ağustos 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2913 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Karara Geçici 7’nci madde eklenerek; *“Üniversite ve yüksekokullar ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında **1 Eylül 2020 ila 30 Haziran 2021 tarihleri arasında(bu tarihler dahil)** verilen eğitim ve öğretim hizmetleri için bu Kararın 1’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen vergi oranı uygulanır.”* denilerek KDV oranının I sayılı listede belirtilen oranda, **%1 olarak uygulanacağı düzenlenmiştir.**

Diğer yandan 31 Temmuz 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2812 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile de yeme-içme hizmetleri için uygulanacak KDV oranı hakkında aşağıda yer alan düzenleme ile değişiklik yapılmıştır;

2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak KDV Oranlarının Tespitine İlişkin Karar’a eklenen geçici 6. madde uyarınca, **“31/12/2020 tarihine kadar(bu tarih dahil); Eklili II sayılı Listenin “B) Diğer Mal ve Hizmetler” bölümününün 24’üncü sırasında yer alan yeme-içme hizmetleri için 1’inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen vergi oranları uygulanır”** denilerek KDV oranının I sayılı listede belirtilen oranda, **%1 olarak uygulanacağı düzenlenmişti.**

Öğrenci taşıma hizmetleri ve yurtlarda verilen hizmetlerde uygulanmakta olan %8'lik KDV oranında ise herhangi bir değişiklik olmamıştır. Zira, yukarıda belirtilen 2007/13033 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki II sayılı Listenin 15 nolu bendinde, özel bir düzenleme ile %8 **KDV oranına tabi tutulan**;

- Eğitim ve öğretim hizmetleri,
- Öğrenci taşıma servis hizmetleri,
- Yurtlarda verilen hizmetlerinden,

sadece eğitim ve öğretim hizmetlerinde 01 Eylül 2020 – 30 Haziran 2021 tarihleri arasında(bu tarihler dahil) verilecek hizmetlerle sınırlı olmak üzere %1 oranında KDV uygulanacağını hüküm altına alındığı görülmekte olup, öğrenci taşıma servisleri ve yurt hizmetleri bu kapsama dahil edilmemiştir. Ayrıca özel okulların 2021 – 2022 dönemi için önümüzdeki yıl yapacağı ön kayıtlar esnasında peşin tahsilat yapmaları ve velinin fatura düzenlenmesini istemesi durumunda % 1 KDV uygulaması geçerli olmayacaktır. Zira, %1 KDV oranı uygulaması sadece 30 Haziran 2021 tarihine kadar verilecek eğitim öğretim hizmetlerini içermektedir.

Yürürlükteki mevzuatı ve değişiklikleri inceledikten sonra Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin Ücretin Tespiti başlıklı 53.maddesini 19.02.2020 tarihinde yapılan değişiklik ile birlikte değerlendirmek gerekmektedir.

Ücret Tespiti
MADDE 53 –

“(5) (Ek:RG-19/2/2020-31044) Kurumlar, öğrenci veya kursiyerlerden; yemek, kahvaltı, servis, pansiyon/ yatakhane, kitap-kırtasiye, kıyafet, etüt ve benzeri hizmetler karşılığında alacakları ücretleri mayıs ayının sonuna kadar ayrıca tespit ederler. Bu fıkrada yer alan hizmetlerden, talep eden veliler faydalanır.”

Yönetmelikte yapılan değişiklik ile özel okullara MEB’na her yıl açıklayacakları eğitim ve öğretim hizmetlerine yemek ve servis ücretlerini dahil etmeden, **her bir hizmet bedelini ayrı ayrı belirtme zorunluluğu getirilmiştir**. Bir çok okul Yönetmelikteki bu değişikliği tam olarak dikkate almadan

tüm ücret tutarını “Ücret İlanı Bildirim Formu”nda sadece eğitim öğretim bedeli başlığında açıklamıştır.

Oysa ki, Yönetmelik düzenlemeleri ve Bakanlık görüşü dikkate alındığında, her hizmetin kendi tabi olduğu orandaki KDV’ye tabi tutulması gerekmekte olup, “Ücret İlanı Bildirim Formu” da ücretlerin belirlenmesinde okul işletmelerine rehber olacaktır. Okul işletmelerinin birden fazla hizmet verip ücreti bütün olarak eğitim bedeli adı altında Forma kaydetmesi ve faturayı da

bu şekilde kesmesi durumunda, Vergi İdaresince emsal bedeller dikkate alınarak her hizmetin ücretinin ayrıştırılacağı ve okul işletmelerinin cezalara maruz kalabileceği unutulmamalıdır.

Örneğin 2020-2021 eğitim öğretim yılı ücret ilanında toplam 25.000.-TL ücret alacağını ilan eden bir okulda, 25.000.-TL ücrete dahil edilen kalemler öncelikle ayrıştırılmalıdır.

Öğrenim Ücreti 18.000.-TL
Yemek Ücreti 3.000.-TL
Servis Ücreti 4.000.-TL
olduğu farz edildiğinde, okul işletmesi;

- Öğrenim ücretini açıkladığı tarihte yürürlükte olan %8 KDV oranına göre KDV hariç öğrenim ücretini hesaplayacak ve bu tutara %1 KDV ilave ederek faturasını düzenleyecektir. $18.000 / 1,08 = 16.666,66$ TL Öğrenim ücretine %1 KDV ilave edilir $16.666,66 \times \%1 \text{ KDV} = 166,66$ TL toplam $(16.666,66 \text{ TL} + 166,66 \text{ TL}) 16.833,32$ TL KDV dahil fatura düzenlenir ve bu tutar tahsil edilir.
- Diğer yandan, Eğer veliden kayıt esnasında bu tutarın tamamı tahsil edilerek fatura edilmişse, fatura eski KDV oranı olan % 8 baz alınarak kesildiğinden, bu defa veliye % 7'lik KDV tutarının yanı (18.000 TL – 16.833,32 TL) 1.166,68 TL iade edilmesi gerekir.
- 2812 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 31 Temmuz 2020 tarihinde yeme-içme hizmetleri için 31 Aralık 2020 tarihine kadar uygulanmak üzere açıklanan KDV indirimi ile yukarıda bahsedilen yönetmeliğin 53.maddesi birlikte dikkate alınmalıdır. Madde metninde *"Ayrıca yemek, kahvaltı, servis, pansiyon/yatakhane, kitap-kırtasiye, kıyafet, etüt ve benzeri hizmetlerden yararlanmak isteyen öğrenci ve kursiyerlerden alınacak ücretler ayrı ayrı belirlenerek mayıs ayının sonuna kadar ilan edilir"* denilmektedir. Bu durumda ücretlerin ilan edildiği en son tarih olan Mayıs sonunda yeme-içme KDV oranı %8'di, yapılan değişiklikle 31.12.2020 tarihine kadar verilecek hizmetler için düzenlenecek faturalarda KDV oranı %1, Ocak – Haziran 2021 dönemine ait verilecek yeme-içme hizmetleri için KDV oranı %8 olarak uygulanacaktır. Yemek bedeli üzerinden okullar iade yapmalı mıdır konusunda pandemi nedeniyle yıl sonuna kadar yüz yüze eğitim yapılmı ihtimali çok da mümkün görünmediğinden yemek bedelinin ne kadarlık kısmının iade edilip edilmeyeceğini ticari olarak değerlendirmelerini tavsiye ederiz.
- Servis ücreti olarak tahsil edilen tutarda her hangi bir KDV oranı değişikliği olmadığından tüm yıl boyunca %8 KDV dahil fatura kesilecektir.

TÖZOK tarafından TC Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına 07.09.2020 tarihinde KDV oranları değişikliği hakkında mukteza talebinde bulunulmuştur. Dilekçede eğitim-öğretim döneminin başladığı 31 Ağustos 2020 tarihinden önce, eğitim-öğretim hizmetine ilişkin olarak velilerden erken kayıt veya ön ödeme yoluyla tahsil edilmiş tutarların bir kısmına fatura düzenlenmiş olduğu ve bu faturalarda, faturaların düzenlendiği dönemde geçerli olan % 8 oranında KDV uygulandığı belirtilerek aradaki %7 oranındaki KDV'nin iadesinin mümkün olup olmadığı hakkında görüşü sorulmuştur. Mukteza talebinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'na %7 oranındaki fark KDV'nin iadesi için 3 farklı yöntem sunulmuş ve Maliye Bakanlığı 10.09.2020 tarihli cevabi yazısında teklif ettiğimiz en basit uygulanabilir yöntemi seçmiştir.

Muktezada *"1 Eylül 2020 ila 30 Haziran 2021 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) verilecek eğitim ve öğretim hizmetleri için 1 Eylül 2020 tarihinden önce düzenlenmiş faturalarda %8 oranında KDV hesaplayarak beyan edilmiş olması halinde, aradaki %7'lik KDV farkının alıcılara iadesinin **gider pusulası düzenlenerek** yapılması mümkündür.*

Eğitim ve öğretim hizmeti veren mükellefler tarafından gider pusulalarındaki KDV tutarları, belgenin düzenlenerek alıcıya iadesinin yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilir" denilmiştir. Bu durumda okullarımız eğitim ve öğretim hizmetleri karşılığında peşin tahsil ettiği ve iade edecekleri %7'lik KDV'yi hesaplayarak sadece bu tutar için gider pusulası düzenleyecek ve veliye bunun karşılığında iade yapabilecektir. Gider pusulası düzenlenmesi esnasında VUK 234.maddesinde belirtilen usule uygun olarak işlem yapılması ve imza karşılığı veliye ödeme yapılması gerektiğini de hatırlatmak isteriz.

Son olarak özel okul işletmelerine önemli bir konuda uyarıda bulunmak istiyoruz. Okullarca eğitim hizmetlerinin yanı sıra; yemek, servis gibi hizmetler doğrudan okulun kontrolü altında ve okul yönetimi tarafından verilebileceği gibi dışarıdan hizmet alımı yoluyla da verilebilmektedir.

Öğrencilere eğitim hizmetinin yanında servis ve yemek hizmetleri verilmesi durumunda uygulanması gereken KDV oranı hakkında talep edilen 08.03.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-922 sayılı muktezada (ileri tarihli farklı görüşte bir muktezaya rastlanmamıştır.) Maliye Bakanlığı aşağıdaki şekilde görüş açıklamıştı;

"...eğitim, öğretim, servis ve yemek hizmetinin bizzat bu kreş ve anaokulu tarafından verilmesi şartlarıyla söz konusu servis ve yemek hizmeti eğitim öğretim hizmeti kapsamı içerisinde bir bütün olarak değerlendirileceğinden % 8 oranında KDV'ye tabi olacaktır.

Bununla birlikte, servis ve yemek hizmetinin işletmekte olduğunuz kreş ve anaokulunun kontrolünde olsa dahi dışarıdaki kişiler tarafından verilmesi durumunda eğitim ve öğretim hizmeti kapsamı dışında ayrı ve müstakil bir hizmet söz konusu olacağından bu hizmetlerin düzenlenecek faturada ayrıca gösterilerek tabii olduğu KDV oranı üzerinden vergilendirilmesi gerekmektedir..."

Ancak bu defa 07.09.2020 tarihinde TÖZOK adına talep ettiğimiz muktezada öğrenci adına tek bir eğitim faturası kesilmesi halinde (eğitim hizmetinin yanı sıra yemek ve servis gibi diğer hizmetlerin de doğrudan okul yönetimi tarafından verilmesi durumunda) 08.03.2012 tarihli muktezada belirtildiği gibi tüm hizmetler eğitim hizmeti kapsamı içinde bir bütün olarak değerlendirilerek, tüm hizmetlere eğitim hizmetine ilişkin olan % 1 KDV'nin uygulanıp uygulanamayacağı sorulmuş ve aşağıdaki şekilde cevap alınmıştır;

"Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca velilerin talebi üzerine eğitim ve öğretim hizmetlerinin yanında bedeli mukabili verilen yemek, servis bedelleri için 2007/13033 sayılı BKK kapsamında tabii oldukları KDV oranları üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir"

Böylelikle Hazine ve Maliye Bakanlığı, öteden beri süregelen "eğitim, öğretim, servis ve yemek hizmetinin bizzat okul tarafından verilmesi şartlarıyla söz konusu servis ve yemek hizmeti eğitim öğretim hizmeti kapsamı içerisinde bir bütün olarak değerlendirileceği" görüşünü terk etmiştir.

Bu doğrultuda, bundan böyle faturalarda yemek, servis ve eğitim ücretlerinin ayrı ayrı gösterilmesi her birinin kendisine ait oran üzerinden KDV'ye tabi tutulması gerektiği dikkate alınarak faturalar düzenlenmeli, her bir hizmetin tabii olduğu KDV oranı üzerinden işlem yapılmalıdır.

Tek kalem eğitim bedeli olarak düzenlenecek faturanın yemek ve servis hizmeti içermesi halinde ileride yapılacak vergi denetimlerinde KDV yönünden tarhiyat yapılması ve ceza kesilmesi kaçınılmaz olacaktır.

21. Yüzyılda Eğitim ve Teknolojinin Ayrılmaz Bütünlüğü

Lara ÖZER

Eğitim Teknolojileri Koordinatörü / IT Komisyon Üyesi

Eğitim Teknolojileri

Eğitim teknolojisi, öğretme ve öğrenmeyi iyileştirmek için öğretim ortamını ve öğrenme materyallerini analiz etme, tasarlama, geliştirme, uygulama ve değerlendirme sürecini araştıran bir çalışma alanıdır.

Bilgiye daha kolay erişilmesi ile birlikte internete ve birbirimize sürekli "bağlantılı" olmanın önemi her geçen gün artmaktadır. Bu bağlantılar ancak doğru yönlendirme ile anlamlı, işbirlikçi üretmeye yönelik, etik ve güvenli olabilir.

Bilgi çağı dediğimiz 21. yüzyılda, toplumun her katmanında yaşayan bireyler için iletişim kaçınılmaz bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler eğitimin yapısını ve biçimini etkilemekte, eğitimcileri yeni eğitim programları ve uygulamaları ile öğrenme-öğretme modelleri geliştirmeye yöneltmektedir.

Tüm ülkeler, eğitim sistemlerini çağın şartlarına uygun yenileme ve geliştirme faaliyetlerine hızlı veriyorlar. Teknoloji ve inovasyon, eğitim sürecinin yeni yapıtaşlarıdır. Günümüzde bireylerin bilgiye ulaşma, düzenleme, değerlendirme ve sunma becerisi için sahip olmaları gereken yeterlilikler; analitik düşünme, problem çözme, işbirlikçi çalışma ile mümkündür. Bu noktada uzaktan eğitim, dijital eğitim, ters-yüz edilmiş sınıflar önemli bir yere sahiptir.

Uzaktan Eğitim Süreci

Pandemi sürecinde tüm dünyada dijital eğitim kaynak üreticileri imkanlarını toplumlara ücretsiz sundular. Bu kaynaklar, zaman ve mekândan bağımsız, uzaktan eğitim alanında birçok öğrenci ve öğretmeni birleştirme yönüyle örgün öğretime göre daha esnek bir yapı oluşturdu.

Acil Uzaktan Eğitime Geçiş sürecinde daha önceden kurumlarında teknolojik altyapıya ve öğretmen eğitimlerine yatırım yapanlar, dijital öğrenme süreçlerine esnek, kapsayıcı, destekleyici ve yenilikçi çözümler geliştirdiler. Öğretmen-öğrenci ilişkisini interaktif ve sosyal bir etkileşim ortamı olarak tasarlayıp, çalışmalarını tüm kademe ve seviyelerde bütünleşik bir yapı içinde yürüten Eğitim Teknolojisi Liderleri ve IT sorumluları eğitim kurumlarının başarısında etkin rol oynadılar.

Uzaktan Eğitimde Sürdürülebilir Başarının İpuçları

Uzaktan eğitim sürecini planlarken hedefleri, amacı, misyon ve vizyonu göz önünde bulundurduğumuzda aşağıdaki ana başlıkları hayata geçirmeliyiz.

- Süreci planlarken amaca, hedef kitleye ve kazanıma odaklanması.
- Mevcut müfredatin dijital öğretim tasarımına dönüştürülmesi,
- Öğretmenlerin kişiselleştirilmiş/ senkron-asenkron öğrenme deneyimleri tasarımları,
- İnteraktif içerikler ve dijital araçlarla derslerin farklılaştırılarak zenginleştirilmesi,
- İş birliği çalışmalarla disiplinler arası programların geliştirilmesi,
- Öğretmen-öğrenci ve veli iletişiminin örgün eğitimden daha yoğun olarak sürdürülmesi,
- Ölçme ve değerlendirme araçlarının etkin kullanılması,
- Öğrencilere bireysel geri bildirim verilmesi,
- Öğrencilerde bilişsel yükün arttığı hissedildiğinde sosyal ve duygusal gelişmelerinin desteklenmesi,
- Öğrencilerin bireysel farklılıklarının farkında olabilmeli,
- Kalıcı öğrenmeler için gerçek ve güncel bilgilere sahip olabilmeli,
- Öğrencilere birey olabileceği duygusu altında araştırma ortamı sunabilmeli,

Yenilikçi ve Sürdürülebilir Eğitimin Gereklilikleri

Acil Uzaktan Eğitim, dijital bir sınıf devriminin ortasındadır. Teknoloji, derslerin nasıl verildiği ve öğrencilerin nasıl öğrendiği konusunda giderek öğretmenden rol çalmaktadır. Okullar ve üniversiteler uzaktan öğrenmenin sunduğu olanakları benimsediğinden, online eğitim platformlarını, doğru bir bilgi yönetim sistemini (LMS) ve ölçme-değerlendirme platformlarını etkin biçimde kullanmaktadır.

Öğretmenlerin sınıfta herhangi bir teknolojiyi nasıl, ne zaman ve neden kullanacakları, hangi aracı ne zaman hangi kazanıma entegre edeceklerini doğru analiz etmeleri ve doğru bir dijital öğretim tasarımı yapabilmeleri süreçte mutlak başarıyı getirecektir.

“Sürdürülebilir Gelişme Odaklı Eğitim, bireylerin sürdürülebilir kalkınma bilincini kazanıp eyleme dönüştürebilmeleri için güdülendiği, eleştirel düşünme, gelecekteki senaryoları tasarlayabilme ve karar verebilme yetkinliğini kazandıran katılımcı öğrenme yöntemlerinin benimsendiği bir yaklaşımdır.” (UNESCO, 2014)

Eğitimde Materyal Tasarlama ve Revizyonlar

Günümüz eğitim algısı, öğrenme sürecinde öğretmenin ders anlattığı, öğrencinin ise pasif dinleyici konumundan çıkarıldığı, dersi birlikte tartışabildikleri, zenginleştirebildikleri ve derinleştirebildikleri, sürekli evrilen bir platformdur.

Eğitim teknolojisi, motivasyon, disiplin, temel beceriler, eleştirel düşünme ve tüm eğitim kaygıları listesini içerebilecek eğitim sorunlarını ve endişelerini çözme süreci olarak da görülebilir.

Eğitim teknolojisinin amacının eğitimi iyileştirmek olduğunu akılda tutmak önemlidir. Önce eğitimin amaçlarını ve ihtiyaçlarını tanımlamalıyız ve ardından öğrencilere en etkili öğrenme ortamını tasarlamak için teknoloji dahil tüm bilgilerimizi kullanmalıyız. Mevcut eğitimin yapılandırılmasında önce öğrenci sayısı ve müfredat analiz edilir.

Gözlem, anket ve ihtiyaç analizi yaparak problemin ana hatları belirlenir. Elde edilen sonuçlara bakarak olası çözümler oluşturulur.

Bir sonraki adım, bu durum için en uygun öğretim stratejilerini seçmektir. Daha sonra, müfredat ve seçilen öğretim şekline uygun öğretim materyalleri ve kaynakları seçilir.

Son olarak, program okulun iyileştirilmesi ve belirtilen hedeflere ulaşmak için gerektiği şekilde uygulanır, sonuçları değerlendirilir ve gerekli alanlarda revizyon yapılır.

Nitelikli bir eğitim için öğretmenlerin bu alanda sahip olması gereken özelliklerinin belirlenmesi kilit rol oynamaktadır. Öğretmenlerin bu süreçle birlikte üç teknolojik yapılandırmaya hâkim olmaları gerekir.

Ekleme: Disiplinler arası geçişlerin organizasyonu.

Entegre: Dijital öğretim tasarımıyla oluşturulmuş müfredatın hangi aşamasında teknolojiyi sürece dahil edilebileceği.

Bağımsız: Belirli bir kazanıma odaklanmadan, anın gerektirdiği ve aşına olduğu teknolojik araçları kullanabilme.

Öğrenci Motivasyonunda Araçlar

Öğrenci motivasyonunda en temel araç ailenin desteğidir. Uzaktan eğitim için gerekli bilgisayar, internet gibi teknik donanımın eksikliği, ders programlarının zamanı ve planı, sınıf içindeki etkileşimin olmaması, sosyal ortamın getirdiği motivasyonun eksikliği, kaynaklara kolayca erişememe, öğreticinin benimsediği yöntem, öğreticinin motivasyonu ve kolayca soru sormama gibi dışsal kaynaklı sorunlardan öğrencinin motivasyonu düşebilir. Bu nedenle;

- Evin rutin yaşamı zorunlu olarak öğrencinin ders saatlerine göre planlanmalıdır.
- Yüz yüze eğitimde olduğu gibi çalışmaların, programlı ve disiplinli ilerlemesi aile desteğiyle sağlanabilir.
- Evin bir köşesinin çocuğa eğitim alanı olarak ayrılması zorunludur.
- Uzaktan eğitim sistemini ebeveynler de incelemeli ve konu hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
- Uzaktan eğitim kaynaklarının yetersiz kaldığı noktalarda bilgi kaynaklarına erişimine yardım edilmelidir.
- Oyuna da zaman kalacak şekilde planlama yapılmalıdır.

Belki de zamanın ruhu, John Dewey'in şu deyişini çok anlamlı kıldı. "Bugünün çocuklarını, dünün yöntemleriyle yetiştirirseniz, yarınlarından çalmış olursunuz."

Yaşam felsefem; çocukların yarınını daha değerli kılmak için oyunun neşesini, paylaşma duygusunu ve gücünü kullanarak bilgiye sevecek ulaşmalarını sağlamaktır.

Seval ORAK

Program Geliştirme Uzmanı / Öğretmen

TASARIM- BECERİ ATÖLYELERİ İÇİN BÜTÜNLEŞİK İÇERİK: ANADOLU ÇOCUK OYUNLARI DESTEKLİ STEM DERS TASARIMI

Dr. Adem ÇİLEK

Çankırı Karatekin Üniversitesi Öğretim Üyesi

Özet

Bu araştırmanın amacı; tasarım- beceri atölyeleri için bütünleşik içerik olarak oluşturulan: "Anadolu Çocuk Oyunları Destekli STEM" ders tasarımlarına ilişkin öğretmen görüşlerini incelemektir. Öğrenenlerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor becerilerinin çok yönlü gelişmesine olanak sağlayan bu çalışma; Anadolu'daki geleneksel oyunların temel derslere üst düzey beceri edindirecek şekilde uyarlanarak; temel derslerdeki kazanımların 21. Yüzyıl becerileriyle edinilmesi esasına dayanmaktadır. Bu çalışma okul öncesi, ilkokul düzeyinde eğitimde bulunan öğrencilerin oyunla ilişkilendirilmiş kazanımları, tasarıma yönlendirmesini amaçlamaktadır. Bu çalışmada birinci aşamada; Anadolu'daki çocuk oyunlarından yüz oyun, projeye katılan öğretmenler tarafından öğretim programımızdaki Fen Bilimleri dersi kazanımlarına uyarlanmıştır. İkinci aşamada öğretmenlerimiz tüm oyunları oyunla ve kazanımla ilişkili üst düzey beceri edindirecek hale getirmiştir. Tüm oyunlar, öğrenenleri kendi tasarımını oluşturmaya yönelterek tasarım ve beceri atölyeleri için derslerle ilişkili içerik oluşturulmuştur. Projedeki pedagogların ve program geliştirme uzmanları, öğretmenler tarafından kazanım ve oyunu bütünleştirerek hazırladıkları ders içeriğini inceledikten sonra uygulanmıştır. Her bir uygulamanın videoları çekilerek hedeflere ulaşma, kazanımların gerçekleşme düzeyi değerlendirilmiştir. Ayrıca öğretmenler kazanımların edinimini, Bloom taksonomisini göz önünde bulundurarak oluşturdukları dereceli puanlama anahtarıyla ölçmüştür. Uygulama aşaması ve öğretmen

görüşlerinin değerlendirilmesinden sonra öğretmenlerin ders planları, uygulama görselleri kitaplaştırılarak yaygınlaştırılmıştır. Proje kapsamında yaratıcı düşünmeyi tetikleyen, Bloom taksonomisine göre üst düzey beceri edindiren öğrenme süreçleriyle; milli kültürümüzün en güzel manevi değerlerinden olan Anadolu çocuk oyunları, yenilikçi bir yolla pedagojik inceleme sonucu bir araya getirilmiştir. Kültürel mirasımızı yeni nesillere evrensel kriterde taşımak için ülkemizdeki öğretmenler akademisyenlerle işbirliği yapılarak sorumluluk alınmıştır. Araştırmanın öğrenen düzeyine uygunluğu ve bilimsel doğruluğu farklı aşamalarda dört uzman tarafından değerlendirilmeye alınmıştır. Araştırmanın örneklemini, ülkemizin farklı şehirlerinde görev yapan ilkokul, ortaokul, özel eğitim, okul öncesi öğretmenlerinden oluşan toplam 100 öğretmen tabakalı örneklem yoluyla oluşturmuştur. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni uygulanmıştır. Veriler açık uçlu soruları içeren bir anket uygulanarak toplanmıştır. Toplanan veriler üzerinde betimsel analiz tekniği uygulanmıştır. Araştırmanın sonunda elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmenler; tasarım- beceri atölyeleri için bütünleşik içerik olarak oluşturulan: "Anadolu Çocuk Oyunları Destekli STEM" ders tasarımlarına ilişkin öğrenenlerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor açıdan anlamlı bir biçimde geliştiğini ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Üst Düzey Beceri, 2023 Vizyon Belgesi, Anadolu Çocuk Oyunları, Oyun Tabanlı Öğrenme

Giriş

2023 Eğitim Vizyonu'nun temel amacı; çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık yararına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı bireyler yetiştirmektir.

Milli Eğitim Bakanlığının "Mutlu Çocuklar, Güçlü Türkiye!" sloganıyla yayınlamış olduğu 2023 Eğitim Vizyonu belgesinde yer alan Tasarım Beceri Atölyeleri amacı şu şekilde açıklanmıştır: "İlkokuldan başlanarak tüm öğretim kademelerinde, çocukların sahip oldukları yetenek kümeleriyle ilişkilendirilmiş becerilerin uygulama düzeyinde kazandırılabilmesi için okullarda "Tasarım-Beceri Atölyeleri" kurulacaktır. Bu atölyelerdeki etkinlikler bilim, sanat, spor ve kültür odaklı yapılandırılacaktır. Tasarım-Beceri Atölyeleri ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde ortak bir amaç doğrultusunda tasarlanmış, çocuğun özellikle elini kullanmasını önemseyen, mesleklerle ilişkilendirilmiş işlikler olacaktır. Bilmekten çok tasarlanmanın, yapmanın, üretmenin ön plana çıkacağı bu atölyeler çocuğun kendisini, meslekleri, çevresini tanımasına yardımcı olacaktır. Bununla beraber bu atölyeler yeniçağın gerektirdiği problem çözme, eleştirel düşünme, üretkenlik, takım çalışması ve çoklu okuryazarlık becerilerinin kazandırılması için somut mekânlar olarak düzenlenecektir."

Bu amaç doğrultusunda tasarlanan 'Tasarım Beceri Atölyelerinin Bütünleşik Kullanımı Modeli'; bilimi, sanatı, dramayı, oyunu, masalı, değeri, matematik okuryazarlığını, öz değerlendirmeyi, geribildirimini, dönüşümlü düşünmeyi öğretim ilkelerine uygun, müfredatımızla ilişkili belirli bir bağlam içerisinde oluşturulmuştur. Kültürümüzün önemli öğelerinden olan Anadolu çocuk oyunları ile nesilden nesile taşınmasını istediğimiz temel değerlerimiz; 'Tasarım Beceri Atölyelerinin Bütünleşik Kullanımı Modeli'nin ders planlarında zaruri aşamalar olarak alınmıştır. Bu modele ilişkin ders tasarımları hazırlanırken; öğrenciye uygunluk (görelilik-öğretimin bireyselleştirilmesi), hayatiyet (yaşama yakınlık-işlevsellik), somuttan soyuta, etkin katılım (aktivite-iş ilkesi yaparak yaşayarak öğrenme), açıklık (ayanilik), ekonomiklik (tasarruf), aktüalite(güncellik), bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa (zaman-mekân

boyutu), basitten karmaşıklığa (kolaydan zora), bütünlük, sosyallik (otoriteye itaat ve özgürlük), bilgi ve becerinin güvence altına alınması ilkeleri göz önünde bulundurulmuştur.

2023 VİZYON BELGESİ IŞIĞINDA TASARIM BECERİ ATÖLYELERİ

TASARIM BECERİ ATÖLYELERİ

Tasarım Beceri Atölyeleri, öğrencilerin, üretim teknolojileri yetkinliğini, FeTeMM'i, kodlamayı ve meslek rollerini bir öğretmen rehberliğinde el becerisi ve zanaatla harmanlayarak bir ürün ortaya çıkardıkları ve bu süreç sayesinde çeşitli bilgi ve becerileri edinecekleri çevrimiçi öğrenme ortamlarıdır. Çevrimiçi öğrenme ortamlarından kasıt süreç içerisinde kendini yenileyen ve gelişmelerden etkilenen öğrenme alanlarıdır.

Milli Eğitim Bakanlığımızın güçlü yarınları hedefleyen 2023 Vizyon Belgesi, çocuklarımızın ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda gelişimleri için okullarda Tasarım Beceri Atölyeleri kurulmasını öngörmüştür. Tasarım-Beceri Atölyeleri, 2023 Vizyonu açısından önemlidir. Çocuklarımız sahip oldukları yeteneklerle ilişkilendirilmiş becerileri, onlara pratik bir şekilde kazandırılabilmesi için Atölyeler, bilim, sanat, spor ve kültür odaklı oluşturulmuştur.

Bilmekten çok tasarlanmanın, yapmanın, üretmenin ön plana çıkacağı bu atölyeler, öğrencilerimizin kendisini, meslekleri, çevresini tanımasına yardımcı olacak. Aynı zamanda atölyeler, 21. Yüzyılın gerektirdiği problem çözme, eleştirel düşünme, üretkenlik, takım çalışması ve çoklu okuryazarlık becerilerinin kazandırılması için somut mekânlar şeklinde düzenlenecektir.

Fen Teknoloji Mühendislik Matematik / Science Technology Engineering Mathematics (FeTeMM / STEM)

STEM; Science (Fen/Bilim), Technology (Teknoloji), Engineering (Mühendislik) ve Mathematics (Matematik) disiplinlerinin bütünleştirilmesi üzerine kurulan eğitim yaklaşımıdır.

STEM, müfredatımıza Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik disiplinleri FeTeMM şeklinde kısaltılarak girmiştir.

STEM Sınıfları İçin Öğretimsel Prensipler:

William N. BENDER (2018), "STEM Öğretimi için 20 Strateji" adlı kitabında "STEM Sınıfları İçin Vurgulanan Öğretimsel Prensipler"i şöyle sıralamaktadır. (s. 6)

- Gerçek dünya problemlerine odaklanın.
- Öğretimi, mühendisliği tasarım ilkelerini kullanarak düzenleyin
- Açık uçlu ve uygulamalı sorgulamayı vurgulayın.
- Öncelikli öğretim yaklaşımlarını takım çalışması/işbirliğine bağlı olarak oluşturun.
- Üst düzey matematik ve fen içeriğini vurgulayın.
- Birden çok doğru cevabın olmasına izin verin ve öğrencileri hatalarından ders çıkararak öğrenmeye teşvik edin.

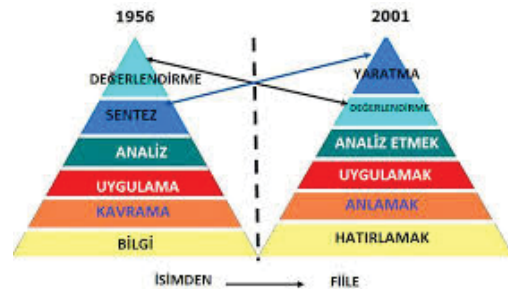
FeTeMM / STEM Eğitimi (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik - Science, Technology, Engineering, Mathematics), ekonomik kalkınma ve bilimsel alanda önderlik için önemli bir araç olarak görülmektedir.(Lacey ve Wright, 2009). 21.yüzyıl becerileri arasında; üretim odaklı çalışmalar, kodlama, programlama, eleştirel düşünme, sorun çözme, yaratıcı düşünme, işbirlikçi çalışma gibi önemli beceriler yer almaktadır. Bu beceriler doğrultusunda topluma ve ekonomiye fayda sağlanabilmek için eğitim sistemlerinde, teknolojiyi ve üretimi temel alan stratejiler geliştirmesine yönelik çalışmalara önem verilmeye başlanmıştır. Çağın gereklilikleri ve eğitimde fırsat eşitliği göz önüne alındığında da öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin eğitimleri okul duvarları arasında sınırlı kalmamalıdır. FeTeMM / STEM Eğitim yaklaşımına geleneksel oyunların ilkökul düzeyindeki çocukların zevkli, kalıcı öğrenmesine zemin hazırlamaktadır. FeTeMM / STEM eğitim yaklaşımında kullanılan öğrenme yöntem ve teknikleri (proje tabanlı öğrenme, tasarım odaklı düşünme, 5E, 7E modeli gibi) Bloom taksonomisinde üst düzey bilişsel beceri edinimini kolaylaştırdığı için hatırlama ve anlama düzeyiyle sınırlı kalan öğrenme süreçleri taksonomide üst düzey bilişsel beceri edindirecek şekilde zenginleştirilecektir. FeTeMM / STEM eğitim yaklaşımında kullanılan metodolojilerin bir aşamasında işlenen kazanımın edinimini kolaylaştırıcı bir şekilde temel derslere uyanan geleneksel oyunları

kullanmak; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel becerilerini geliştirmeye olanak sağlayacaktır. Ayrıca FeTeMM / STEM ile geleneksel oyunların birleştirilmesi ile psikomotor, dil, sosyal gelişimlerini de hedeflenmektedir. Oyunlarda yeni sözcükler daha kolay öğrenilerek çeşitli mesajları algılama ve iletme becerilerini geliştirmektedir (Carlson ve Gingeland, 1961; Akt: Öncü ve Özbay, 2006, s. 15). FeTeMM / STEM mantığı ile geliştirilen oyunlarda çocuklar, psikomotor yetenekleri olan güç, hız, dikkat, eşgüdüm ve esnekliğin gelişmesi için ideal bir ortam bulmakta (MEGEP, 2007, s. 8) ve organlar arasında eşgüdüm ve denge sağlayarak devinimlerde esneklik ve çeviklik kazanabilmektedir (Pehlivan, 2005, s. 19). Tüm bunlara ek olarak isyan etmeden başkasının hakkını gözeterek saygı duymayı ve kabullenmeyi, işbirliğini ve paylaşmayı (Hazar, 2000, s. 14), kurallara uymayı (Çiftçi, 2005, s. 44) öğrenmektedir.

YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİ

Bloom Taksonomisinin üst düzey bilişsel bilgileri tam olarak ifade edememesi, güncel gelişmelerin önceki taksonomiyle bağdaştırılamaması ve değerlendirme basamağında karşılaşılan zorluklardan dolayı, taksonomi Anderson ve Krathwohl önderliğinde bir çalışma grubu tarafından revize edildi.

Bloom Taksonomisi, <http://serifeyurtseven.blogspot.com/2016/04/bloom-taksonomisi.html> (15.09.2020 tarihinde erişilmiştir).

Oyunla Öğrenme

Çocuğun duygusal yaşantısıyla oyun ilişkisini ilk kez Freud koymuştur. Oyun esnasında çocuğun bağımsız hareket etmesine binaen çocuğun duygusal olarak rahatlaması söz konusudur.

Oyunla duygusal tepkilerini kontrol altına alan, sorunlardan uzaklaşan çocuğun, güven, sevinç, haz, sevgi ve beğenilme duyguları gelişir. Dünyayı yetişkinlerden farklı gören çocuklar, gerçekleri de farklı algılayıp, kendilerine özgü yöntemlerle sorunlarını çözmenin en iyi yöntemi oyundur. Oyun, çocuğun kendi özgürlük alanını yarattığı (Marsell, 2009), ona özel anlamlar yükleyerek (Öğülmüş, 2019) hayata dair çıkarımlar yaptığı gerçekliğidir. Oyun tabanlı öğrenme kapsamında başarıya güdülenme, birlikte hareket etme, iş birliği yapma, bireyleri tanıma, öngöründe bulunma, sosyalleşme, kültürlenme, mutlu olmak için sevdiği şeyleri yapma ve sevdiği kişilerle birlikte olmayı seçme gibi gerçekleri, bir kurgu içinde öğrenmektedir. Ülkemizdeki yaygın Anadolu çocuk oyunlarından bazıları şunlardır: Körebe, Ebe Davul Zurna Bana Vurma, Arapsaçı, Çelik Çomak, Kurt Baba, Kutu Kutu Pense, İstop, Üç Taş, Kukalı Saklambaç vb. geleneksel oyunlar, öğrenmenin oyun yoluyla eğlenceli ve daha kolay olmasını sağlamaktadır. Çalışma kapsamında bu oyunlar eğitsel oyuna dönüştürülerek tasarım- beceri atölyelerinin drama, ahşap, STEM(FeTeMM) atölyelerinin bütünleşik kullanımında öğrenme materyali olarak kullanılmıştır.

Uygulama Örneği:

Anadolu Çocuk Oyunu Destekli STEM Ders Tasarım (Tasarım- Beceri Atölyeleri İçin Bütünleşik İçerik)

Düzyey: İlkokul- 3. Sınıf

Merkeze Alınan Ders- Konu: Fen Bilimleri- Maddenin Özellikleri

Yardımcı Dersler: Matematik, Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri Dersi

Araştırmacılar tarafından tasarım odaklı düşünme metodolojisine göre yapılandırılmış bir STEM ders planında; öğrenenler bahçede körebe oyunu oynayarak derse giriş yapar.

Drama atölyesinde bir öğrenenin gözleri kapalı, diğer öğrenenin gözleri açık, birbirini düşürmeden yürüyerek “güven yürüyüşü” gerçekleştirir. Drama atölyesindeki bu etkinlik gözleri görmeyen bireylerle empati kurmayı sağladığı için tasarım odaklı düşünmenin “empati” aşamasına denk gelmektedir. Yönlendirilmiş keşifle doğuştan kör, sağır, dilsiz olan Helen KELLER’i araştırırlar(Tasarım odaklı düşünme ikinci aşama: araştır). Öğrenenler araştırma sonuçlarına göre Helen’in yaşadığı problemleri sıralar. Ahşap atölyesinde kör, sağır, dilsiz bir bireyin yaşayabileceği problemleri düşünerek; doğuştan kör, sağır ve dilsiz arkadaşlarının yaşamını kolaylaştırıcı bir buluş yaparlar. Öğrenenler beyin fırtınası yapıp buluşunu iki boyutlu çizer(Tasarım odaklı düşünme üçüncü aşama: fikir üret). Helen KELLER’in prototipini ahşap ile modeller, akrilik boya ile detay(göz, saç, kıyafet gibi) ekler. Körebe oyununu tekrardan maddenin özellikleri konusuyla ilişkili oynar.

Gözleri kapalı öğretmenlerinin ellerine verdikleri maddenin özelliklerini(pürüzlü, sert gibi) ve matematiksel ayrıntılarını(köşe, ayırıt, yüz, yüzey gibi) keşfederek tahmin eder(Fen ve Matematik). Tasarım odaklı düşünmenin dördüncü aşaması “prototip” yap olarak; tahminleri doğru çıkan öğrenenler elindeki maddeyi ve atık malzemeleri kullanarak kör, sağır, dilsiz arkadaşının yaşamını kolaylaştırıcı bir buluş yapar(Mühendislik Boyutu). Buluşuna koyduğu ismin baş harflerini ve buluşunun logosunu pixel kodlama ile oluşturur(Teknoloji ve Sanat). Tasarım odaklı düşünmenin son aşaması olan “test et” aşamasında da hazırlanan dereceli puanlama anahtarıyla kendilerini değerlendirirler.

Tasarımlarının güçlü zayıf yanlarını düşünerek, tekrar aynı buluşu yapsa neyi değiştirebileceklerini düşünerek üstbilgi geliştirirler.

Not: Yazarlarımız Program Geliştirme Uzmanı Seval ORAK ve Dr. Adem ÇİLEK Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü'nün EBA' da yayınladığı Anadolu Çocuk Oyunları kitabında yazar olarak yer almıştır

(Kitaba ulaşma linki: <http://ogretmen.meb.gov.tr/kitap/anadolu-cocuk-oyunlari/index.html>). Aynı zamanda 2023 Vizyon Belgesi ışığında yazarımız Seval ORAK' ın ilkökul çocuklarına özel hazırladığı altı kitaptan oluşan "Tasarım Becerilerim Hikayelerim" seti de çok yakında seçkin kitabevlerinde yer alacaktır. Bu hikaye setiyle öğrenenler; 21.yüzyıl becerilerini macera dolu bir yolculukla etkileşimli edinebilecektir. Uluslar arası eğitim sistemi uygulayan okullar için de etkileşimli tematik bir rehberdir.

Şekil 1. ÖYGM Anadolu Çocuk Oyunları

Şekil 2. Seval ORAK "Tasarım- Beceri Hikayelerim"

KAYNAKÇA

- Akgündüz, D. (2018). Okul Öncesinden Üniversiteye Kuram ve Uygulamada STEM Eğitimi, s.36
- Altunel, M. (2018). STEM Eğitimi ve Türkiye: Fırsatlar ve Riskler. SETA PERSPEKTİF Sayı 207
- Bender, W. N. (2018). STEM Öğretimi İçin 20 Strateji (Çeviri: Durmuş, S. İpek, A.S., Yıldız, B.) Nobel
- Bloom Taksonomisi, <http://serifyurtseven.blogspot.com/2016/04/bloom-taksonomisi.html> (15.09.2020 tarihinde erişilmiştir.)
- Bybee, R. (2010). Advancing STEM education: A 2020 vision. *Technology and Engineering Teacher*.
- Herdem, K. ve Ünal, İ. (2018). STEM Eğitimi Üzerine Yapılan Çalışmaların Analizi: Bir Meta-Sentez Çalışması. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi / Journal of Educational Sciences* ISSN: 1300-8889 DOI: 10.15285/maruaebd.381417
- Milli Eğitim Bakanlığı 2023 Eğitim Vizyonu (2018). MEB
- Marsell, M. (2009). Çocuk ve zihin terapisi (1. Baskı). İstanbul: Ekinoks Yayıncılık.
- classroom practices of science, technology, engineering, and mathematics (STEM) integration. (Doctoral dissertation). Retrieved from Proquest. (3494678)
- Myers, A. ve Berkowicz, J. (2015) *The STEM Shift: A Guide for School Leaders*.
- Roberts, A. (2012). A Justification for STEM Education. *The Technology and Engineering Teacher*
- TÜSİAD ve PwC Türkiye (2017). 2023'e Doğru Türkiye'de STEM Gereksinimi
- TÜSİAD, (2014) *STEM Alanında Eğitim Almış İşgücüne Yönelik Talep ve Beklentiler Araştırması*
- Yağız, E. (2007). *Oyun-Tabanlı Öğrenme Ortamlarının İlköğretim Öğrencilerinin Bilgisayar Dersindeki Başarıları ve Özyeterlilik Algıları Üzerindeki Etkileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- YEĞİTEK, MEB. (2016). *STEM Eğitimi Raporu*
- YEĞİTEK, MEB. (2017). *STEM Eğitimi Öğretmen El kitabı*

Çocukların Zihinlerindeki PANDEMI NOTLARI

Büşra EDİŞ
Psikolog

Geriye doğru baktığımızda geçtiğimiz aylar hepimiz için zorlayıcı yaşam deneyimleri ile dolu. Zihnimizin bir köşesinde pusuda bekleyerek tehlikeye diye bağırarak bir ses, eve taşınan işler, çocuklarımızın online dersleri, göremediğimiz sevdiklerimiz, çocuklarımızın ebeveynleri olmaktan çok daha fazlası olmayı üstlendiğimiz günler... Bizim bile anlamlandırmakta zorlandığımız bunca deneyim çocuklarımızın zihinlerinde nasıl bir anlam buldu?

Korku ve kaygılar insan yavrusunun gelişiminin bir parçasıdır. Çocuklar gelişim basamaklarını karşılaştıkları korkuların onlarda yarattığı kaygıları yenerek tırmanır. Kimi zaman çocuğun korkuları bilişsel gelişiminin kimi zaman da sosyal duygusal gelişiminin bir parçasıdır... Ancak olağan olanın dışında tecrübe edilen korku ve kaygılar varlığa yabancıdır. Bu yabancı deneyim zamanla sindirilir, başka bir forma dönüştürülür ancak böyle hayata devam edilebilir. Bu dönüşüm bir büyüme demektir.

Çocukların gözünden pandemi

Rutin yaşadığımız belirsizlikleri belirli hale getirmek çocuğun yaşadığı kaygı ve stresle daha iyi başa çıkmasına yardımcı olur.

Çocuklar yaşamı süreklilik içinde algırlar. Çocuk dün ne yaptığından yola çıkarak yarın ne yapacağına dair bir çıkarımda bulunur. Ancak bu süreçte çocukların zihinlerinde kurduğu bu süreklilik sarsıldı. Çocuklar virüsü henüz öğrenmişken okullarından, günlük rutin etkinliklerinden ve gezilerinden uzakta kaldılar. Alınan önlemler çerçevesinde dışarı çıkmaları kısıtlandı. Aşına oldukları parklar, oyun alanları ve arkadaşlarının yokluğu onlarda hayal kırıklığı yarattı.

Çocukların zihinlerinde "Ben hasta olacak mıyım?", "Ailem hasta olacak mı?" ve "Biz hasta olursak ne olacak?" gibi birçok soru belirdi. Bu ardi arkası kesilmeyen sorular çocukların bu süreçte gelişimlerine uygun olan doğru bilgilere ne kadar ihtiyaçları olduğunu gösterdi. Çocuklar bize "Bana yardımcı olman gerekiyor. Sana çok ihtiyacım var." çağrısında bulundular. Yatıştırılmak, güvende olduklarını bilmek istediler. Vücutları strese karşı olağan tepkiler verdi. Kasları gerildi, stres hormonları aşırı uyarılmış olmalarına neden oldu. Ve tüm bunların sonucunda ebeveynlerden "Dikkati çok dağıldı. Bir oyuna odaklanarak oynayamıyor." gibi serzenişler duymaya başladık. Aslında dikkat süreçlerinde ortaya çıkan bu değişim çocukların olağanüstü bir duruma verdikleri olağan bir tepkiydi.

Her şeye şahit olan çocuklar

Çocukların korku ve kaygı düzeyleri ebeveynlerinin onlara pandemi hakkında bilgi aktarma yolları ile yakından ilişkilidir. Ancak bu bilgi aktarımı sadece sözel kanallardan yapılmaz. Çocuk ebeveynleri televizyon izlerken ya da telefonda arkadaşları ile dertleşirken, dışarıya çıktıklarında ebeveynlerinin hijyen için aldıkları önlemleri gözlemleyerek birçok kanaldan bilgi toplarlar. Çocuklarımızın topladıkları tüm bu bilgiler çocukların davranışlarında

kolaylıkla gözlemlenebilir. Bir gün önce evde ailesiyle haber izlerken doktorların Covid-19'dan etkilendiklerine yönelik bir haber dinlediklerinde (o sırada oyun oynuyor olsalar bile) ertesi gün bunu oyunlarında yansıtarak sindirmeye çalışabilirler.

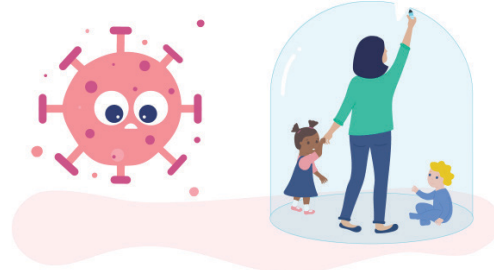
Çocuklar ebeveynlerinin, toplumdaki insanların ya da akranlarının yüzlerindeki korku ve kaygıyı kolayca okuyabilirler. Bu nedenle çocukların gelişim düzeylerine uygun bilgiler edinmesi, sorularının cevaplanması oldukça önemlidir. Ebeveynlerin ve eğitimcilerin çocuklardan gelen ve nasıl cevap vereceklerini bilemedikleri soruları duymamış gibi yapmak yerine "Bunun cevabını ben de bilmiyorum. Ama öğrenip sana söyleyeceğim." diyerek cevap vermeleri çocukların yaşadıkları kaygıyla başa çıkma açılarından çok kıymetlidir.

Eğitime "Ara" Verilmesi

Okulların kapatılması eğitimcilerin rolünü pandemi süresince azaltmadı aksine artırdı. Çocuğun ara verdiği rutinlerin senkron ve asenkron yollarla karşılanmaya çalışılması, online platformlarda oyunlar oynaması ve arkadaşları ile sohbet etmesi onlar için oldukça önemliydi. Online platformlarda yöneticilerin, okul psikologlarının ve öğretmenlerin yaptığı çalışmalar virüsün gelişimlerine uygun olarak anlaşılması ve çocukların kuralların önemini kavraması açısından önemli bir kaynak görevi gördü. Kısa bir süre sonra online platformların tüm dezavantajlarına rağmen çocuklar öğretmenlerinin desteği ile oyun kurmaya, oyuncaklarını tanıtmaya ve konuşmaya başladılar.

Okul öncesi çocuğu bağ ile öğrenir. İlk okul deneyimi okul öncesi çocuğunun okula uyumunun tamamlanması ile başlar. Bu süreçte çocuk öğretmeni ile bağ kurar. Dokunarak, oynayarak öğrenir çocuk. Öğretmeni bu süreçte sevgi ve şefkati ile ona rehberlik eder. Uzaktan eğitim süreci bu yüzden öğretmenlere de oldukça yabancıydı. Hatta okul öncesi öğretmenleri bu dokunarak, şefkatle öğretme sürecine o kadar alışkınlar ki uzaktan eğitim süresince sıklıkla onlardan "Şu ekrandan çıkıp öğrencime sarılmak istiyorum, etkinlikte zorlandığı yerlerde elimi uzatıp yardımcı olmak istiyorum." gibi cümleleri işittik. Bu nedenle okul öncesinde öğretmenlerin yaptığı uzaktan eğitim çalışmaları onlarla yeni bir bağ

kurmak yerine varolan bir bağın devamlılığını sağlamak üzerine devam etti. Amaç onlara yeni birşey öğretmek yerine zihinlerindeki okul şemasını canlı tutarak yoksun kaldıkları arkadaş ve öğretmen bağlarını korumaktı. Okul psikologları olarak bizlerin de ebeveynlerle yaptıkları çalışmalar stres yönetimi, zor durumlarla başa çıkma gibi konularda onlara rehberlik etti. Aslında uzaktan eğitim süreci eğitimin tüm zincirlerinde (veli-öğretmen-psikolog- yönetici) birlikte çalışmanın, işbirliği içinde olmanın önemini yaşayarak öğretti.

Çocukları bekleyen yeni okul deneyimi

Çocuklar okula yeni başlayacak da olsa, daha öncesinde okul deneyimi de olsa bu sürecin farklı bir süreç olduğunu hem eğitimciler hem de ebeveynler olarak aklımızın bir köşesinde tutmamızda fayda var. Bu okula dönüş sıradan bir okula dönüş değildir. Böylesine zor dönemler çocukların yetişkin desteğine en çok ihtiyaç duyduğu dönemlerdir. Bu dönemde çocuklar ebeveynlerinden ayrılmak istemedikleri için okula girmekte zorlanabilirler. Bunun çocuklar için doğal bir süreç olduğunu, bu ipuçlarının "Bana ilgi göstermene ihtiyacım var." anlamına geldiğini unutmamalıyız. Bu dönemde çocuklarla tensel temasımızı arttırmak, duyguları hakkında sohbet etmek onların hem rahatlamasına hem de ilgi ve şefkat ihtiyacının karşılanmasına yardımcı olacaktır.

Çocukların pandemiye dair zihinlerinde kalan notlar onların geleceğe bakışlarını da etkileyecektir. Herkes için zorlayıcı olan bu yaşam deneyiminden güçlenerek çıkmaları hayatlarının bir sonraki aşamalarında karşılaştıkları zorlukları yenebileceklerine dair önemli bir referans oluşturacaktır. Bu nedenle bu zorlu yolculukta yetişkinlerin kendi iyi oluşlarını koruyarak çocuklara rehberlik etmesi oldukça önemlidir.

Pandemi Döneminde Okul Öncesi Çağı Çocukları, Ebeveynleri ve Öğretmenleri

Emir BORU

Eğitim Yöneticisi / Okul Öncesi Komisyonu Üyesi

Dünya çapında pandemi dönemini yaşamaya başladığımız andan itibaren eğitimciler olarak, yeni bilinmezleri anlamlandırmak için; detaylı gözlemler ve çeşitli tanımlamalar yaparak, yoğun çaba sarf ediyoruz. Yaşam gerçekliğimizdeki kabullerin değişime uğradığı bu dönemde, aslında işin kitabını yeniden hep birlikte yazıyoruz. Çoklu yazar kitlesi tarafından oluşturulan bu yeni kitapta, özellikle okul öncesi dönem çocukları, ebeveynleri ve öğretmenleri kişisel/kitlesel yaşantı deneyimleri, gözlemleri ve beklentileri ile değerli içeriklerin oluşturulmasına büyük katkı sağlıyorlar.

Psikoloji literatüründe kriz; alışılmış çözümlerin geçerli olmadığı durumlara verilen isimdir. Pandemiye bu tanıma uyarladığımızda; yazımıza konu olan paydaşların özgün, yaratıcı çözümler geliştirmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda ebeveynler ve öğretmenler olarak, kendimiz ve çocuklarımız adına “psikolojik sermaye” yaratmalıyız. Bunun için, “Umut, Özyeterlilik, Yılmazlık ve İyimserlik” atmosferinde olmak gerekir.

Şartlar ne olursa olsun, “enerjimizi nereye koyarsak, orada iyi olacağımızı” bilerek hareket etmek, bizleri bu süreçte uzun vadede güçlü kılacaktır. “Hedefimiz, planımız ve eylemimiz” varsa umudumuz vardır.

Çocuklarımızı hayat yolculuğunda güçlü kılmak için, psikolojik bağışıklığını geliştirmeliyiz.

Alışkanlıkların ve temel yaşam becerilerinin kazanıldığı dönem; okul öncesidir. “Becerisel yetkinlik” çok değerli bir kavramdır, çocuğun hayattaki başarısını doğrudan etkiler. Bu yetkinlikleri aile ortamında ve desteğinde geliştirmiş çocukların, zor durumlarla daha kolay başa çıktığı görülmektedir. Pandemi sürecinin bazı zorlukları ile başetmede, bu yetkinliklerin mutlaka ve öncelikle geliştirilmesi hedeflenmelidir. Çocuklarımıza yaş gelişim seviyesine uygun sorumluluklar vermek, özellikle bu dönemde psikolojik destek sağlamak adına onlara daha fazla kendini ifade etme fırsatı tanımak, onların “iyi oluş” halini mümkün kılacaktır. Tüm bu süreçte çocuklarımıza yalnızca yapmaları gerekeni söyleyerek değil, davranışlarımızla rol model olarak, daha olumlu durumlar yaratabileceğimizin gücünü de hatırlamalıyız.

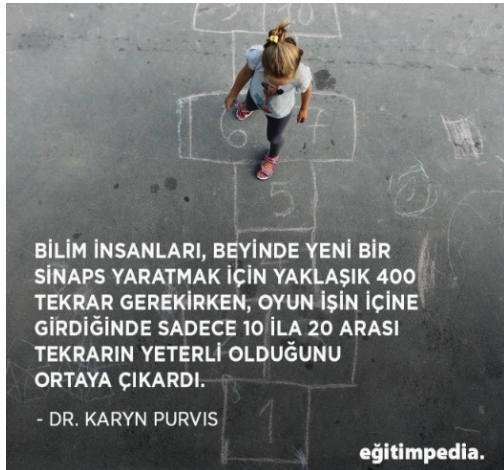
Okul öncesi çağı, çocukların temel becerisel yetkinlikleri edinmek için mükemmel bir fırsattır. Ebeveynler ve öğretmenler olarak fırsatımız varken, temelleri doğru atmanın tam zamanıdır!

Dr. Maria MONTESSORI; «Hayatın en önemli dönemi üniversite çalışmaları değil, doğumdan altı yaşa kadar olan süredir çünkü bu, bir çocuğun gelecekte olacağı yetişkini inşa ettiği dönemdir.

Sadece zeka değil, insanın bütün mümkün becerileri bu dönemde oluşur. Hiçbir yaşta çocuk, zekice bir yardıma, bu dönemde olduğu kadar ihtiyaç duymaz.» şeklinde bir asır **öncesinde özetlediği değerli bilimsel gözlemini**, ebeveyn ve eğitimciler olarak kılavuz değer olarak görmeli ve gerçekten hayata geçirebilmeliyiz.

Okul öncesi dönemde; fiziksel, ruhsal, bilişsel ve sosyal evrelerdeki gelişimin bir birine paralel ve tamamlayıcı nitelikte olması gerekir. Pandemi dönemindeki esas sorun; fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimin sekteye uğramasıdır. Elbette bilişsel alandaki kazanımlarda da eksiklikler yaşanmaktadır ancak bu alan, telafisi en kolay olandır. Kriz olarak tanımlayabileceğimiz bu özel dönemde önceliğimiz daima sosyal duygusal gelişimdeki yetkinliklerin desteklenmesi olmalıdır.

Ebeveynler ve eğitimciler olarak kullanacağımız **«Olumlama»** dili bu alanda çok yardımcı olacaktır. Çocuklarımıza pandemi dönemine

özgü pek çok zorlayıcı kurala uymaları gerektiğini hatırlatmalı ve onları yüreklendirmek için teşekkür etmeyi de unutmamalıyız;

«Uyman gereken daha fazla kural var ancak sen çok güzel başarıyorsun, dikkatlisin, kendinle gurur duymalısın» gibi ifadeler, çocuk yetişkin iletişimini nitelikli kılacaktır. Benzer biçimde bu dönemde korkuları tetiklemek veya kaygıyı artırmak yerine; önceden kurallar üzerinde sohbetler ederek, zamanı geldiğinde; örneğin çocuk anaokulunda yüz yüze eğitime başladığında, «Ne yapman gerektiğini biliyorsun» mesajını vermek, onu özgüvenli kılacak bir yoldur.

Kaygı ile başetmek için mutlaka bir program yapılmalı ve buna uygun hareket edilmelidir. Belirsizlik, kaygıyı artıran bir unsurdur. Şeffaflık olmadığında tedirginlik artar ve ruhsal sorunlar artış gösterir.

Kaygı ile başetmede; oyun, mizah ve sanatın gücünü mutlaka kullanalım.

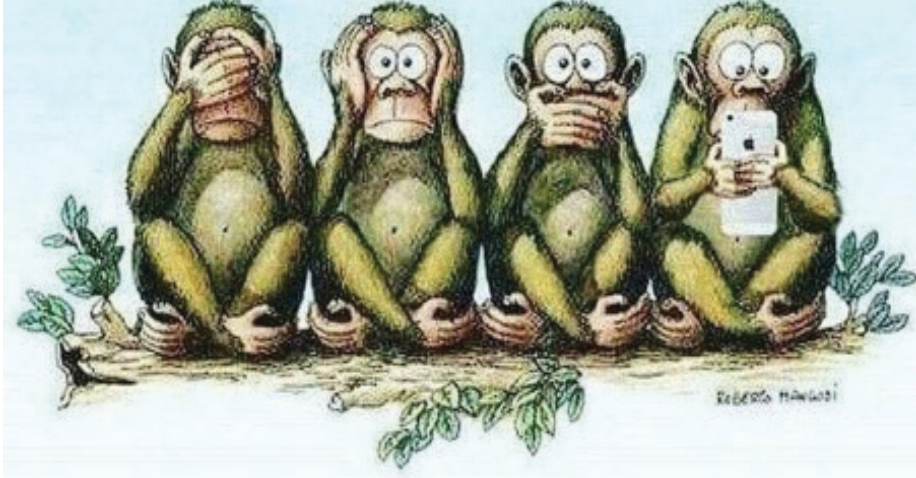
Oyun, her çağda olduğu gibi doğası gereği, pandemi döneminin de en sihirli enstrümanıdır. Oyun esnasında, iletişim, problem çözme, keşfetme, hareket, kazan-kaybet-kabul et, zaman yönetimi, kendini düzenleme, haz alma vb. gerçekleşir. Çocuklar mekandan bağımsız her daim oyunun gücü ile yoğurulmaya hazırdır ve **çocuklarda geliştirmek istediğimiz tüm yaşamsal beceriler oyun esnasında gelişir...**

Her ailenin birbirinden farklı olduğunu, "parmak izi" benzetmesiyle anlatabiliriz. Bu dönemde, her ailenin kendine özgü iç disiplini ve planlı yaşamı ile zorluklar daha kolay aşılabilecektir.

Pandemi döneminde hepimizi önce duraksatan, bir süre sonra belli kurallar çerçevesinde kullanıldığında "fırsat olduğunu" deneyimlediğimiz ekran kullanımına da değinmek isterim.

...ve sonunda Dördüncü maymun!

Ne kimseyi görüyor, ne kimseyi duyuyor, ne de kimseyle konuşuyor!

American Optometric Association kaynaklarından aldığımız referanslara göre;

- **Ekran:** Televizyon, bilgisayar, tablet, akıllı telefon, video oyunlarını tanımlamaktadır.
- **0-2 YAŞ:** Yakınlarıyla kısa görüntülü konuşmalar hariç, dijital ekranlara hiç bakmamalıdır.
- **2-5 YAŞ:** Yaşına uygun eğitim videolarını, anne baba gözetiminde 1 saati aşmayacak şekilde seyredebilirler.
- **5-18 YAŞ:** Eğlence amaçlı ekran zamanı 2 saati aşmamalıdır. Eğitim amaçlı ekran kullanımı bu süreye dahil değildir.
- **20/20 Kuralı:** Dijital ortamda gözlerdeki hassasiyeti, gerginliği önlemek için; "Her 20 dakikada, 20 saniye uzağa bak" kuralıdır.

Pandemi döneminde pek çok okul öncesi eğitim kurumunda olduğu gibi deneyimlediğimiz çevrim içi iletişim/ etkileşim süreci, çocuklarımızın yüksek yararı gözetilerek belli ilkelere oturmaya başlamıştır.

Buna göre; 20'şer dakikalık günde en çok 5 çevrim içi oturum aracılığıyla nitelikli bir iletişim ve etkileşim süreci yaratılabildiği ve çocukların kavramsal temelli kazanımlarının da desteklendiği görülmüştür. Okul öncesi çağın doğası gereği, çocuklarımızın gerçek yaşam deneyimlerinin yerini hiçbir aracın/aracının dolduramayacağını bilerek, zorlu dönemler için kullanım prensiplerine uygun hareket edildiğinde, teknolojinin devreye girmesinin olumlu sonuçlar doğurabileceği izlenmektedir. İnsan her koşula uyum sağlayan bir varlıktır; önce kaygı yaşayabilir ancak her zaman uyum sağlamaya yönelik hareket eder ve bunu başarır.

Bir uçak yolculuğunda olduğu gibi tehlike anında, ebeveynler ve eğitimciler olarak önce kendi oksijen maskemizi takmalıyız. Pandemi döneminde bu maske "gülümseme"dir. Zorunlu taktığımız fiziki maskelerimizin altından dahi içten gülümsediğimizde, gözlerimize yansır; gözlerimizdeki ışık çevremizdeki tüm çocuklarda olumlu sihirli bir güç yaratır. Hatırlayalım, "tebessüm" kana en hızlı karışan ilaçtır.

Pandemi Sürecinde ULUSLARARASI PROGRAMLAR

Dr. Jale ONUR

Maltepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi

Pandemi sürecinde eğitimi sürdürmek ve öğrenmenin değerlendirilmesi başta bakanlık olmak üzere tüm paydaşlar; eğitim yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve hatta veliler için üzerinden gelmesi gereken olağanüstü zorluklar yaratmıştır. Durumun uzun sürmesi ve daha da süreceğe benzemesi herkesin duruma hızla adapte olma yeteneğini ve yeni beceriler geliştirmesini zorunlu kılmıştır. Hem esneklik hem de direnç gerektiren bu durumda bir kısım meslektaşımız aşırı yorularak işi bırakmaya karar vermiş, bu da eğitim camiasının ve öğrencilerin çok değerli, deneyimli ve birikimli öğretmenleri kaybetmesine neden olmuştur. Yeni dünya düzeni için **2020’de gerekli becerilerin** ilk sırasına **“Karmaşık sorunlara esnek karşılıklar verebilme becerisi”**nin oturması bu nedenle şartıcıdır.

Yeni dönem başlarken belirsizlik ortamının sürmesi tüm paydaşlarda endişe ve motivasyon kaybına neden olmaktadır. Bunu engellemek için yine 2020 becerilerinde 2. Sıraya yerleşen **“Etkin İletişim becerisi”**nin ne büyük bir ihtiyaç olduğunu görüyoruz. Tüm veli, öğrenci ve eğitimciler medya kanallarından yeni gelişmeleri sürekli takip etmek ihtiyacında, çünkü hiçbir açıklama kesin bir netlik taşıyor, haberler anlık değişiyor; bu da bir gerilim ortamı yaratıyor.

Devamlı olarak eğitim kaybını nasıl telafi edebileceğimizi ve eğitimi nasıl sürdürebileceğimizi düşünmekteyiz. Okulların kapandığı, yüz-yüze alışılmış eğitim sisteminin yapılamadığı bu ortamda; bireysel olarak eğitim sorumluluğunu alabilen, öz-denetime sahip, öğrenme motivasyonunu yüksek tutan bireylerin öne geçeceğini düşünüyorum. Ancak bu kişilerin öncelikle bilgiye erişimi ve onu doğru olarak yönetebilme becerilerinin olması gerekiyor.

Yeni dünya becerileri sıralamasında da **“Bilgiyi Yönetebilme becerisi”**ne de bu nedenle 3.lük verilmiş.

Bu ortamda Pandemi süreci boyunca ülkemizde MEB programlarıyla birlikte uygulanmakta olan IB (Uluslararası Bakalorya), BTEC (Business and Technology Education Center), IGCSE (International General Certificate of Secondary Education) ve AP (Advanced Placement) gibi örneklerdeki uluslararası eğitim programları ve sınavlarda ne gibi uygulamalar, düzenlemeler ve uyum çalışmaları yapıldığına kısaca bakmakta yarar olabilir.

IB programları, dünyanın her yanındaki IB Dünya Okullarında uygulanmakta olması ve Pandemi sürecinde dünyanın her yanından gelen geri bildirimlerin ve bir yerde ortaya çıkan soruna bulunan çözüm yollarının diğer ülkelerle paylaşılmasıyla belki de Covid-19 sürecinde en zengin kriz yönetimi repertuarına sahip oldu. Örneğin salgın başladığında Çin’deki okullarda gelişen durumlardan edindiği deneyimleri süratle değerlendiren IB Organizasyonu, alınması gereken önlemleri bütün ülkelerdeki IB Dünya Okullarına hızla yayarak diğer ülkelerin gelişen durumlara daha hazırlıklı olmalarına yardımcı oldu. Bu bilgilendirme iletişimi düzenli olarak devam etmektedir.

ib Diploma Programme

IB programları içinde özellikle zorlu değerlendirme sistemi ve sınavlarıyla tanınan ve dünyanın önde gelen üniversitelerince kabul edilen prestijli Diploma Programı (IBDP) kapsamında her yıl Mayıs ayında gerçekleştirilen “Bitirme Sınavları” bu yıl tüm dünyada iptal edildi. Bunun nedeni bazı ülkelerde Pandemi nedeniyle okulların kapatılması ve öğrencilerin gereken eğitim programını tamamlayamamaları sebebiyle mağduriyeti önlemektir. İptal edilen sınavlar yerine okullarda öğretmenler tarafından yapılan “İç Değerlendirmeler” (IA) devreye alındı.

Buna ek olarak öğretmen değerlendirmelerinin objektifliğini sağlayan bir nevi moderasyon oluşturmak için okulun geçmiş dönemlerdeki başarılarının dikkate alındığı bir algoritma kullanıldı. Sonuçlar açıklandığında tüm dünya genelinde notların beklenenin altında olduğu fark edildi. Öğrenci ve ailenin isteği ile olağan itiraz süreçleri işledi, ancak sonuçlarda pek fazla değişiklik olmadı. Bunun üzerine dünya çapında itiraz sesleri yükseldi, çünkü bazı öğrenciler şartlı kabul aldıkları üniversitelerde yerlerini ya da burslarını kaybetme durumundaydılar. Özellikle çok parlak öğrencilerde bu durumun daha belirgin olduğu görüldü. Sonuçta böylesi olağanüstü bir durumda haksızlıkları önlemek amacıyla IB Organizasyonu (IBO) tarafından okullara ek bir itiraz hakkı daha tanındı. IB Koordinatörleri, sınav olsaydı bu öğrencilerin neden daha iyi sonuçlar alacaklarını, onların başarılarını belgeleyerek savundular. Örneğin Türkiye’den bir öğrencinin TÜBİTAK ya da prestijli üniversitelerin yarışmalarındaki üstün başarıları, uluslararası sınavlardaki çok yüksek puanları ek kanıt olarak sunuldu. Bu 2. itiraz sonucunda pek çok haksızlık giderilmiş olsa da bazı öğrenciler yine de bu gecikmeden dolayı hak kaybı yaşadılar.

Sınav hakkının kaybı belki bazı öğrenciler için iyi olmadı, ama genel olarak uygulamaya baktığımızda ödevlerin değerlendirilmesi sonuç odaklı, tek seferlik değerlendirme yerine “süreç odaklı değerlendirme”yi ön plana çıkardı.

Bunun da emeğe saygı, ödevlerin daha itinalı yapılmasını ödüllendirme ve aksinin de cezalandırılması gibi bir sonucu oldu. Bir eğitimci olarak süreç odaklı değerlendirmenin artılarının daha fazla olduğuna, öğrencinin geri bildirimleri de dikkate alarak daha dikkatli çalışacağına ve daha fazla öğreneceğine inanıyorum. Okul ve öğretmenlerin değerlendirmelerinin moderasyona tabi tutulması ise, örneklerini gördüğümüz münferit haksızlıklara sebep olabileceği gibi genelde öğretmenlerin ödevleri değerlendirirken titiz ve tutarlı davranmaları gerektiğini hatırlatan bir uyarı niteliği taşımakta. Örneğin, bizde sık sık rastlanan bazı okulların notlarındaki enflasyon ve bunun neden olduğu adaletsizlik duygusunu önlemede bu uygulamanın yararı olacağını düşünüyorum.

Mayıs sınavlarından sonra bitirme (Bakalorya) sınavları Kasım’da olan okullar için IBO bir yandan sınavların yüz yüze gerçekleştirilmesiyle normalleşme sürecini başlatma istediğini gösterirken öte yandan çeşitli risk durumları, okulların kapalı olmasıyla öğrencilerin sınavları yüz yüze alamayacak olması ihtimaline karşı da bir hassasiyet ve anlayış göstermek zorunda. Okullara yüz yüze sınav yapıp yapamayacaklarını ve ödevle değerlendirmeyi mi sınavı mı tercih ettiklerini soran bir anket gönderdiler. Okulların en çok istedikleri şey ne yapacaklarını bilmek. Sınavı tercih etmek isteseler bile üç hafta sürecek sınavlar boyunca öğrenci ya da öğretmenlerde hastalık olması halinde karantina ve okul kapanma durumlarıyla karşılaşma ihtimali onları korkutuyor. Bir de şimdiye kadar IB’nin bütün dünyada aynı standartta uygulama yapma konusundaki hassasiyetine, bazı öğrencilerin sınav, bazılarının ödevle değerlendirilmesi durumunda ne olacak? İşte yine Pandemi dolayısıyla yaşadığımız ve bizi rahatsız eden bir belirsizlik daha! Bu rahatsızlığın bizim daha esnek ve farklılaştırılmış eğitim gibi farklılaştırılmış değerlendirme yolları bularak tek-tiplikten kurtulmamıza, kişiye özel değerlendirmeler geliştirmemize ve böylece hem daha yaratıcı hem de yaratıcılığa daha fazla yer açan sistemler geliştirmemize neden olmasını ummak istiyorum.

Bu arada IB Organizasyonu etkin iletişim konusunda oldukça başarılı. Örneğin, sınavlarını Kasım ayında yapacak olan okullar ile iki haftada bir sanal ortamda toplantılar düzenliyor, bir nabız yoklaması yapıyor, son durumları öğreniyor, sorulara cevap veriyor ve karşılıklı bilgi alışverişinde bulunuyorlar. Ayrıca Genel Direktör'den düzenli olarak yeni gelişmeler ve planlamalar, alınan tedbirlerle ilgili Okul Müdürleri ve IB Koordinatörlerine yönelik bilgi akışı sağlanmakta. Öğrencilere, kendi başlarına öğrenmelerini destekleyebilecekleri ve derinleştirebilecekleri dünyanın her yanından ulaşabilecekleri sanal eğitim platformları hakkında da bilgilendirmeler yapıldı.

Bu güncellemelerin dışında daha uzun vadeli planlamaların da yapıldığı gözlenmektedir. Öğrenmenin Devamlılığı (Continuity of Learning) başlıklı yazıda öğrencilerin normalleşme sürecine girdiklerinde ortaya çıkabilecek adaptasyon ihtiyaçları da önceden düşünölmeye ve planlamalar yapılmaya başlandığından söz edilmekte.

Öğrencilerin kendi başlarına çalışmaya ve zamanlarını, çalışma ortamlarını, kullandıkları kaynak ve çalışma yöntemlerini kendilerine göre ayarlamaya alışmış olabilecekleri ve Pandemi öncesi düzene dönmeyi tercih etmeyebilecekleri, ya da bunda zorlanabilecekleri gibi olasılıklar da göz önünde tutularak planlar yapılmakta. Bu kapsamda karma öğrenme yöntemlerinin ve edinilen yeni beceri ve teknikleri uygulamaya devam gibi öneriler de görölmekte. Ülkemizde Sayın Bakanımızın sürekli olarak "Biz ödevimizi yaptık; her duruma uygun senaryolar ürettik," beyanlarını rahatlatıcı olsa da, senaryoların detayları açıklanmayınca belirsizlikten kurtulma ve rahatlama da gerçekleşmiyor ve var olan endişe ve mutsuzluk duygularını tetikliyor. Bu bağlamda IBO'nun yönetiminde bir adım önde olduğu görünüyor. Kararlarda şeffaflık ve tüm dünyadaki okulları aynı anda bilgilendirme ve bilgiyi yönetmelerine yardımcı olacak adımlar konusunda güzel bir örnek teşkil ediyor ve güven ortamı yaratılmasına katkı sağlıyor.

Birçok okulda IB Diploma Programı (DP) öncesinde IB'nin Orta Yıllar Programı olan (MYP) yerine IGCSE (International General Certificate of Secondary Education- Uluslararası Genel Lise Sertifikası) programı uygulanmakta.

IGCSE'nin pandemi politikaları IB uygulamaları ile çok benzerlik göstermekte. Sınavlar iptal edildi, öğretmenlerden IB'deki gibi öğrenciye kanaat notu (tahmini not) vermesi talep edildi.

Öğretmen değerlendirmelerinin adil ve tutarlı olması için bunlardan rastgele örnekler alınarak IGCSE tarafından moderasyon uygulandı. Okul idaresinden de tüm öğrencilerin başarı sıralamasının müdür onayı ile gönderilmesi istendi. Bu bilgilere dayanarak öğrencilere çalışmalarını yansıtan final notları verildi.

IB'nin CP (Career Related/Mesleki Eğitim) Programında seçmeli ders olarak dersleri okutulabilen ve ölkemizde TED Okullarında uygulanmakta olan ve öğrencilerin ilgi duydukları meslek dalları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayan bir uluslararası program olan BTEC Programında (Business and Technology Education Certificate-İşletme ve Teknoloji Eğitimi Sertifikası) diğer uluslararası programlarda öörlölen diploma sınavları vaktür.

Bu programının ölçme değerlendirme sisteminde ilgili dersin kazanımlarını sorgulamaya yönelik ödevler verilmektedir. Öğrenci performansı üçlü bir değerlendirme ile yapılmaktadır. Bu sistemde önce dersin öğretmeni ve sonra aynı okulda ama derse girmeyen ama alan uzmanı başka bir öğretmen standartlara uygun biçimde öğrenci başarısını ikinci kez değerlendirir. Buna ek olarak İngiltere'den bir BTEC Dış Değerlendirme Uzmanının gelip Öğrenci Portfolyolarındaki uygulamaya yönelik ürünleri ve okuldaki uygulamaları denetlemesiyle üçüncü değerlendirme tamamlanmış olur.

Covid 19 Döneminde BTEC Dersleri online olarak devam etmekte, oluşturulan elektronik öğrenci portfolyolarındaki ürünler önce okul içinde, daha sonrada Dış Değerlendirme Uzmanı ile yapılan Zoom görüşmeleri ve talep edilen evrakların kendisine elektronik ortamda gönderilmesiyle aksamadan devam ettirilmektedir.

Son olarak Advanced Placement (AP) sınavlarındaki duruma da kısaca bakalım. AP sınavları da dünya çapında tanınıyor. IB gibi uluslararası üniversite kabullerinde, özellikle ABD kökenli bir program olarak Amerikan üniversitelerine kabulde öğrencilere avantaj sağlıyor; ayrıca yüksek notlarla üniversite derslerinden kredi ve muafiyet de kazanılabiliyor.

Diğer programlardan farkı, ders bazında sınav odaklı olduğu için AP derslerini almadan da herkesin sınavları alabiliyor olması. AP'de diğer programlarda olduğu gibi iç değerlendirmeler, öğretmen değerlendirmesi, okul başarı sıralaması gibi farklı değerlendirme olanakları yok. Bu nedenle sınavlarını sanal ortamda gerçekleştirdiler. Birtakım sorunlar olmasına rağmen genelde başarılıydılar. Bazı teknik sorunlarda esneklik gösterilip cevapların farklı kanallardan da yollanması kabul edildi. Bir de tüm öğrencilerin sınavlarının aynı olmadığı görüldü. Bu oldukça geniş bir soru bankasına sahip olduklarına işaret ediyor. İtirazlar karşısında açık uçlu sorular ve alternatif ölçme yöntemleri kullanan diğer programlarda yapıldığı gibi tekrar değerlendirme yerine sınavların iki kez kolaylıkla tekrarlanmasında soruların tamamen test tipinde olmasının ve büyük bir soru bankasına sahip olunmanın payı olduğunu düşünüyorum.

Bu örneklerden de görüldüğü gibi yaşadığımız karmaşık sorunlara en iyi çözümü bulabilmek için hem MEB hem de uluslararası programlarda azami esneklik ve çeviklikle hareket edilmeye çalışılmaktadır.

Sorumlu pozisyonlardakiler durumun muğlaklığının yarattığı psikolojiyi de dikkate alarak yapılanların etkin iletişimini yapma gayretiyle paydaşlarını adeta bilgi yağmuruna tutmaktadırlar. Onların bilgiyi yönetebilme becerileri yeterli değilse, bu durum onlar için ayrı bir yük ve endişe kaynağı olabilir.

Pandemi nedeniyle dünyamız çok hızlı bir değişim gösterdiğinden 2020'de Yeni Dünya Düzenine uyum sağlamak için hem kendimizi hem de gelecek nesilleri pek çok yeni beceriyle donatmamız gerekiyor, bunların başında esneklik, etkin iletişim yapabilme ve bilgiyi yönetebilme becerileri geliyor.

Tüm eğitim paydaşlarına kolaylıklar ve esenlikler diliyorum

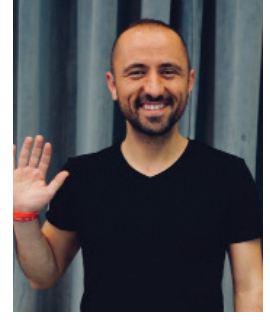
Teşekkür:

Bu bilgileri derlememde bana katkıları olan meslektaşlarım Sn. Mustafa Üstünişik (TED Eğitim Danışmanı-BTEC), Sn. Esra Öztermiyeci (TED İstanbul Koleji-AP) ve Sn. Akın Metli (Erzurum Özel Bilkent Laboratuvar Okulları-IGSCE) ve Sn. Mine Erim'e (İzmir Amerikan Koleji-IB) şükranlarımı iletirim.

Referanslar:

- www.ibo.org
- <https://qualifications.pearson.com/content/dam/pdf/btec-brand/InternationalToolkit/JS015%20BTEC%20Int%20L3%2020pp%20A4%20v6%20-%20web.pdf>
- <https://apcentral.collegeboard.org/pdf/ap-testing-guide-2020pdf>
- www.cambridgeinternational.org
- [World Economic Forum – Future of Jobs Report](https://www.weforum.org/reports/future-of-jobs-report)

TÜM DÜNYADA HIZLA YAYGINLAŞAN MINDFULNESS NEDİR?

Erhan Ali YILMAZ
Mindfulness Academy Kurucusu

Günümüz insanı, zorlayıcı yaşam koşulları ve hızla gelişen teknoloji gibi pek çok kavram ile baş etmek ve yönetmek zorunda. Tüm bunları mutluluk ve refah seviyesini artırmak için yapsa da, sonucunda yorgun ve karmaşık zihinlerimizin asıl mutsuzluk kaynağımız olduğu bilimsel araştırmalarla kanıtlanmış durumda. Harvard Üniversitesinde 2250 kişi üzerinde yapılan bir araştırmada günlük hayatımızın %47'sinde dikkatimizin yaptığımız iş dışında bir yerlerde olduğu sonucu çıkmış. Araştırma sonuçları bu durumun, farkında olmasak da mutsuzluk nedenlerimizin en başında geldiğini ortaya koyuyor.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre 2020 sonuna kadar her 4 kişiden biri zihinsel sağlık sorunları ile mücadele edecek ve stres zihinsel sağlık sorunlarını tetikleyen en büyük faktör olmaya devam edecek. Pandemiyle birlikte bu oranın arttığı da bir gerçek. Tam da bu nokta da Mindfulness kavramından ve yararlarından bahsedebiliriz...

MINDFULNESS NEDİR?

"Mindfulness en basit anlamıyla şimdiki zaman farkındalığı demektir. Anda gerçekleşen duygu, düşünce ve olaylara, bilinçli bir şekilde, yargılayıcı olmayan, nazik bir dikkat ile odaklanma ve izleyebilme becerisidir. Bu beceriyi geliştiren Mindfulness bazlı zihinsel egzersiz teknikleri 1973 yılından beri bilimsel olarak incelenmektedir. Bu izleme şekli her an herkes tarafından deneyimlenebilir.

Mindfulness geliştirilebilir zihinsel bir beceridir. Dikkatimizi içinde bulunduğumuz ana odaklarken, iç ve dış dünyamızda olan olayları yargılamadan gözlemleyebilmek olarak tanımlanır.

Mindfulness egzersizlerinin stres ve endişe yönetiminde olumlu etkileri bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

MINDFULNESS BİZE NASIL YARDIM EDER?

Mindfulness egzersizleri beyni yeniden yapılandırır. Dikkati geliştirerek; konsantrasyon olabilmek, duyguları yönetebilme ve mutluluk seviyesinde kayda değer artış sağlar.

Günümüzde bedensel sağlık için sporun önemini neredeyse hepimiz biliyoruz. Zihnimizi de düzenli Mindfulness egzersizi ile zinde tutmak ve kas geliştirir gibi zihinsel beceriler geliştirmek mümkün.

Günde yalnızca 10 dakika ayırarak 10 güne kadar kısa sürede bile Mindfulness egzersizinin hayatın her alanında yaratacağı faydaları deneyimleyebiliriz.

MINDFULNESS EGZERSİZİ NEDİR?

Mindfulness egzersizi en basit ifadeyle dikkatimizin gittiği yeri yönetmektir. Arabanın direksiyonunu tutup arabaya yön vermek gibi. Ya da ata binmek gibi. Dikkatimiz sürekli dağılıp kontrolümüz dışında bir yere sürüklenir. Bu yüzden Mindfulness egzersizleri son derece basit olarak dağılmış dikkatimizi tekrar tekrar o sırada yöneltmek istediğimiz yere getirme üstüne kuruludur.

Mindfulness egzersizlerini formal ve informal egzersizler olarak ikiye ayırabiliriz. Formal uygulama; her gün bilinçli olarak oturup ya da uzanıp nefes, bedensel duygular, sesler, diğer duyular, düşüncelere odaklandığımız egzersiz türüne denir.

Formal olmayan türü ise; yemek yeme, egzersiz, ev işleri, başkalarıyla ilişki kurma gibi günlük aktivitelerde, işte, evde ya da herhangi bir yerde, temelde her türlü eylemde dikkatli bir farkındalık yaratmayı içerir.

Nefes üstünde Mindfulness egzersizi, Duyular üstünde Mindfulness egzersizi, "Düşünceler ve Duyular üstünde Mindfulness egzersizi olmak üzere 3 tür Mindfulness egzersizi vardır.

Kısaca Mindfulness Academy'den bahsederek; misyonumuz, kuruluş yılımız 2015'ten bu yana Türkiye'de Mindfulness kavramını yaygınlaştırmak ve eğitim programları açarak bu alanda uzman eğitimcileri yetiştirmek. Çalışmalarımız; bireysel eğitimler, kurumsal eğitimler ve son 2 yıldır da yoğun olarak eğitim kurumlarında çocuklara ve ergenlere yönelik eğitim programları olmak üzere 3 ana başlık altında toplanıyor.

Çocuk ve Ergenler için Mindfulness Uygulayıcılığı programı;

- 5-18 yaş aralığındaki çocuk ve ergenler için günümüz problemlerini adresleyecek şekilde disiplinler arası bir bakış açısı ve içerik ile hazırlanmış,
- yoğun bir içerikle daha kısa sürede daha çok değer aktaran,
- metodolojisi ve içeriği bilimdeki gelişmeler ile sürekli güncellenen,
- dinamik, basit ve evrensel görsel tasarımıyla kolay anlaşılır ve hikayeleştirilmiş içeriklerden oluşan eğlenceli ve akılda kalıcı bir program.

Programa özellikle okul öncesi öğretmenleri, sınıf öğretmenleri, PDR uzmanları, branş öğretmenleri, okul yöneticileri, ebeveynler olmak üzere katılmak isteyen bütün yetişkinler katılabilirler.

Programın amacı 5-11 ve 11-18 yaş grubuna Mindfulness becerileri kazandırmak isteyen bakım veren yetişkinlerin ya da eğitimcilerin, bilimsel bir çerçevede hazırlanmış ve okullarda uygulanan bir mindfulness programında etkinlik kazanmalarını sağlamak.

3 modülden oluşan programın ana başlıkları şöyle;

- Mindfulness Temelleri
- Çocuklar ve Gençlerle İletişimin Nörobilimi
- Duygu Düzenleme
- Mindfulness Pratikleri
- Mindfulness Tutum ve Değerleri
- Çocuk ve Ergenlerde Alışkanlık Oluşturma
- Uygulayıcılıkta Hikaye anlatımı Teknikleri
- Uygulayıcılık Temelleri
- Çocuk ve Ergenlerde Mindful Tutum ve Değerler

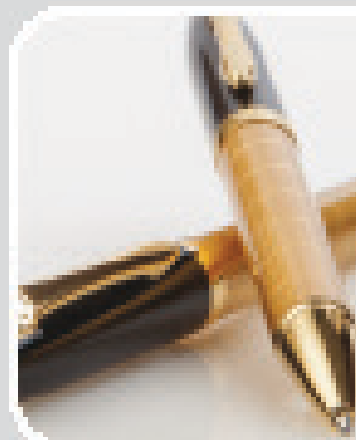
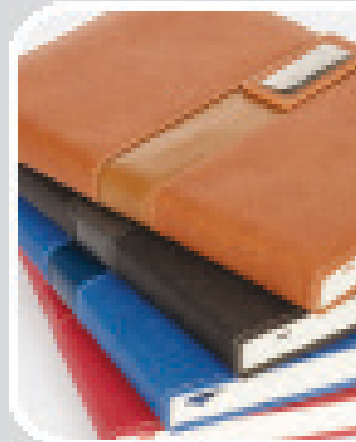
Program her yıl 2 ya da 3 kez açılıyor.

Programlarımıza katılmak isteyen öğretmenlerimiz, bilgilendirmeleri mindfulacademy.co web sayfamızdan ve sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilirler.

Eğitim sistemimizde öğrencilere her branşta/disiplinde bilgi ve deneyim aktarılırken, bir birey için en önemli gelişim aracı olan kendini tanıma, farkındalık ve zihin sağlığı gibi konularda ne yazık ki zaman ve içerik sunamıyoruz. Bu gerçekten hareketle çocuk ve ergenlere yönelik Mindfulness eğitimlerimizi yaygınlaştırmak ve uygulayıcılar yetiştirmek amacıyla bu programı oluşturduk.

Zihnimiz belirsizliği sevmez. Belirsizliği bir problem olarak görür. Netleştirmeye çalışır. O yüzden vücudumuz buradayken kafamız geçmiş ve gelecek ile ilgilenir. Geçmişini analiz eder. Geleceği tahmin etmeye çalışır. Pek çok varsayım geliştirir. Hatta bunların çoğuna da bizi inandırır. Mindfulness bizi zihnimizin uydurduğu varsayımlara körü körüne inanmaktan korur. Çocuklar ve ergenlerin zihni yetişkinlere göre daha duygusaldır diyebiliriz. Bu bağlamda belirsizlik ortamı oluştuğunda (pandemide olduğu gibi) genelde pek çok varsayım yapar. Bu varsayımlarda genelde mantık temelinde değil duygusal tepkiler şeklinde olur. Tam bu noktada bir çocuğun mindfulness öğrenmiş olması onu bu düşüncelerin içinde sürüklenmekten korur. Aklından geçen düşüncelerin girdabına kapılmadan onları gözleyebilme becerisi belki de bu günlerde bir çocuğa verebileceğimiz en güzel hediye olabilir.

Tabii ki kendimize de.

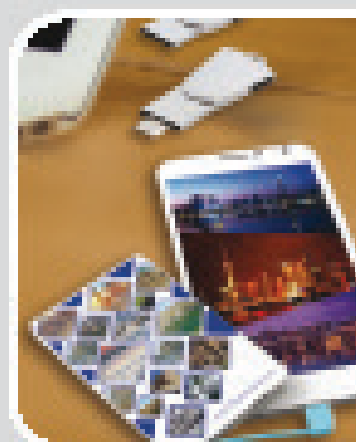
 İstasyon 23. Ada No: 43-43 Beşiktaş / İSTANBUL

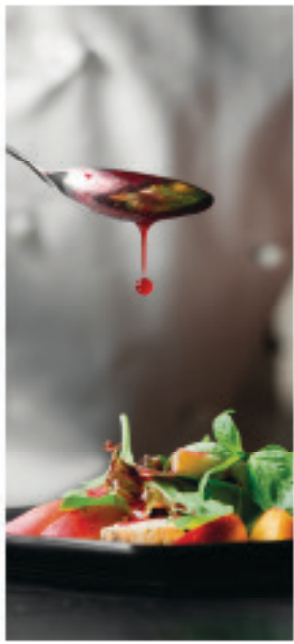
 Tel : +90 312 487 83 23 - +90 312 487 1 999
Fax : +90 312 488 29 94

 @beyazpremiasyon
 Beyaz Premier Promosyon

 http://www.beyazpremiasyon.com

 www.beyazpremiasyon.com

HIZLI GÜVENİLİR TİTİZ SAMİMİ MODERN ETKİN

Sofra Compass Group Türkiye olarak,
30.000 çalışanımızla, Türkiye'nin her köşesinde yiyecek,
içecek ve destek hizmetler sektörüne liderlik ediyoruz.
Yüksek standartlarımız, global bilgi birikimimiz ve alanında
uzman kadromuz ile hizmet anlayışımızı yenilerin tanımlıyoruz.

 SOFRA | **COMPASS**
GRUP | GRUP

 Eurest

 OBASAN

 **Eurest
Services**

 Scolarest

 madinat

 ESG
EUREST | OBASAN | COMPASS

www.sofragrup.com

sofracompassgroup-turkiye

Sofra_Group

sofra_group

sofra-compass-group-turkiye